

SM/R-224

BUTLLETÍ OFICIAL

BIBLIOTECA PÚBLICA

BISBAT DE MENORCA

Gener-Febrer, n. 1 - Any de 2005

BUTLLETÍ OFICIAL

BISBAT DE MENORCA

Gener-Febrer, n. 1 - Any de 2005
Imprimeix: Editorial Menorca, S.A.
Dipòsit Legal: MH-283/1992

Fotografia portada: Ermita de Bellver. Alaior

SUMARI

Sr. BISBE	5
<i>Homilia</i>	
- Homilia Missa de Sant Antoni 2005	
- Crist, fonament únic de l'església	
<i>Escrits</i>	
- Les tres taules	
- Sopar Sant Antoni - Diari Menorca	
- Obre els teus ulls a la missió	
- L'Homilia no és allò principal de la celebració dominical	
- Cuaresma 2005: sembrar con entusiasmo	
- Nord-sud: un futur comú	
- Al llindar dels sepulcres de Pere i Pau	
<i>Cartes</i>	
- Carta del bisbe als parroquians de Sant Francesc de Maó	
SANTA SEU	25
- Visita "ad limina" de los Obispos de la CEE	
ALTRES INFORMACIONS	31
- Nota del bisbe a la comunitat diocesana	
- Conferència de Mn. Miquel Payá Andrés	
ACTIVITATS DEL SR. BISBE	41
VICARIA GENERAL	49
ORGANISMES DIOCESANS	51
CRÒNICA DIOCESANA	57
AGENDA de març i abril de 2005	69

HOMILIES

HOMILIA MISSA DE SANT ANTONI 2005

No sabia dir si és per autodefensa però, em fa l'efecte, que cada dia hi ha més gent que reacciona com diu aquella cançó bastant superficial “*Sólo se vive una vez*” (“*Només es viu un cop*”)..., és a dir, no cal passar pena per res, pensa en lo teu i no t'escalfis el cap amb altres músiques... Amb raó, hi ha qui diu que el retrat més viu de la societat actual és l'individualisme radical que alguns anomenen ‘individualisme materialista’.

Sembla, fins i tot, que les nostres realitats eclesials també van afluixant. L'arquebisbe de Pamplona deia (fa dos mesos, 12-11-2004) en una conferència: “*la força i el vigor apostòlic de les nostres comunitats cristianes és avui bastant deficient, (...) hem de dir que l'hora present de la nostra Església no es caracteritza per un especial potencial apostòlic. Més aviat estem vivint una època de refredament religiós [d'una banda] i [per una altra] de debilitat profètica i apostòlica*”.

Doncs bé, la celebració una vegada més de la *restauració del cristianisme* a Menorca el dia 17 de Gener (de 1287), dia de Sant Antoni, és una bona ocasió per reafirmar la nostra fe. Revivint l'experiència del sant, hem proclamat a l'evangeli (Mt 19,21.27-29): “*Si vols ser perfecte, vé a vendre tot el que tens i dóna-ho als pobres, i tindràs un tresor al cel. Després vine i segueix-me*”.

És a dir, si vols ser perfecte..., orienta tot lo teu cap als altres i vine amb mi. Si vols ser perfecte, si vols encertar en la vida, si vols ser capaç d'estimar gratuïtament, de perdonar, d'instaurar una bona comunicació amb els altres...

Jesús diu que si volem viure construït, si volem viure prenent determinacions adultes i no ballant al so de la música que ens toquin com si fóssim titelles... hi ha un camí: *'viure la lògica de la donació'*, que és el contrari d'aquell individualisme egoïsta que, avui, de forma generalitzada, deim que predomina en la nostra societat.

I jo repetesc, com vos he dit en la felicitació de Nadal, que "no em canso de donar gràcies per vosaltres... i demano al Déu de nostre Senyor Jesucrist... que il·lumini la mirada interior del vostre cor perquè conegueu a quina esperança ens ha cridat" (Ef 1,16ss). I ho faig amb la *intenció explícita d'estimular a una vivència més pregona i més testimonial de la pròpia identitat cristiana*.

¿Com ho hem de fer? En el Concili Vaticà II (GS 4.11.44) se'ns demanava fer una lectura atenta de les realitats, ara deim "lectura creient". Però no basta *conèixer* les circumstàncies socioculturals i eclesials concretes. El que importa és *interpretar-les* i viure-les amb objectivitat, tenint en compte les seves ambivalències i fins i tot les seves contradiccions, perquè *en qualsevol experiència de vida hi ha, alhora, dificultats i possibilitats, elements negatius i raons d'esperança, obstacles i obertures*.

Per exemple, a la situació actual se la qualifica de "nou paganisme" perquè s'aparta Déu de la vida diària, mentre feim més presents diversos ídols oblidant que "sense referència al Creador la criatura es dilueix..." (GS 36) i que aquesta referència transcendent no perjudica la legítima autonomia de les realitats terrestres sinó que la situa en el seu autèntic fonament, marcant també els seus propis límits.

Però, sembla com si ens resultés més còmode viure instal·lats en el *'sí però no'*, en una ambivalència (ambigüitat?) permanent... Perquè, ¿com és possible que, tenint cada dia una consciència més viva de la dignitat i dels drets de les persones, puguem constatar al mateix temps tantes formes de manipulació i utilització dels altres?; ¿per què volent que cadascú prengui les seves pròpies decisions, alhora, caiem en tantes formes de gregarisme?

Hi ha una sensibilitat creixent pels problemes del repartiment de béns i la preocupació pel medi ambient, però al mateix temps no es vol rebaixar gens ni mica el nivell de goig materialista.

És necessari, doncs, que els catòlics ens esforcem per fer la nostra societat més viva i dinàmica, *menys ambivalent* i millor definida. Famílies, associacions, voluntariat, hem de considerar la importància del compromís en l'esfera pública, i en aquells ambients en els que es prenen decisions significatives que afecten a la col·lectivitat... No serà bo de fer, "*l'or el proven al foc*" (1ª lectura: Si 2,1-5)..., però els cristians creiem que *és possible perquè* les persones tenim l'empelt de Déu que ens capacita per a ser lliures i responsables i per a fer el bé sobre la terra, per a fer un món humanitzat en el qual tots puguin viure a l'alçada de fills de Déu. Criatures fetes a mesura per *fer passar un món salvatge a ser un món més humà* (Pius XII).

I en aquesta tasca, els cristians sabem que som, *ahora, membres de l'Església i de la societat humana* i hem d'aprendre a *distingir acuradament entre els drets i, també, els deures que tenim en un i en altre cas. Hem d'esforçar-nos per tal d'integrar-los (drets i deures) en bona harmonia, recordant que en qualsevol qüestió, per temporal que sembli, ens ha de guiar la nostra consciència cristiana de la que no podem prescindir fent-ne compartiments estancs.*

Per açò és tan necessari i important tenir una consciència rectament formada... Un deure del que no podem dimitir si volem treballar per renovar i perfeccionar l'ordre temporal d'acord amb els valors del Regne de Déu. Quan participem de manera responsable en la vida en tots els seus nivells (personal, familiar, professional, polític i cultural), la legítima separació Església-Estat no ens autoritza a separar el que es creu i el que es practica.

Perquè la nostra fe no ens permet oblidar la nostra condició de "*batiats i enviats*" a comunicar l'Evangelí, de la mateixa manera que l'Esperit del Senyor ha consagrat Crist i l'ha enviat (Lc 4, 18). La missió no és un element extern o juxtaposat a la consagració sinó que constitueix la seva finalitat intrínseca i vital: *la consagració és per a la missió.*

Quan a les nostres terres (com a d'altres indrets de l'Europa) es constata *la interrupció de la transmissió de la fe cristiana en amplis sectors*, perquè han anat perdent-se, oblidant-se o desgastant-se, les vies tradicionals (famí-

lia, escola, societat, cultura pública), i les noves generacions ja no tenen notícia ni reconeixen signes del Déu vivent i vertader o de l'encarnació, mort i resurrecció de Jesucrist; caldrà recomençar la missió... posant *especial atenció a la iniciació cristiana...*

Però, amb una catequesis i unes celebracions que ens facin aprendre a ser *promotors de comunió, de pau i de solidaritat*, artesans de diàleg i comunió en totes les circumstàncies de la vida. “L'autenticitat de la participació en l'Eucaristia celebrada en la comunitat es reflecteix en gran part en l'impuls per a *un compromís actiu en l'edificació d'una societat més equitativa i fraterna*” (cfr “Mane Nobiscum Domine” 27 i 28).

És a dir, l'anunci de l'evangeli i la celebració de l'Eucaristia sempre serà inseparable del testimoni de la caritat, de l'amor traduït en obres i actituds, rebutjant *la temptació d'una espiritualitat amagada i individualista que tindria poc a veure amb la lògica de l'Encarnació* perquè la vessant ètico-social és una *dimensió imprescindible* del testimoni cristià. *Som conscients del caràcter relatiu de la història, però açò no ens eximeix en cap manera del deure de construir-la.*

Vull agrair molt a tantes i tants l'esforç que fan per portar la llum de l'evangeli a les seves realitats de cada dia, actualment molt complexes i no sempre pacífiques, i més quan sabem que el suport sociològic que tenim tots, laics i capellans, per viure des de la fe és avui més petit i açò pot dur a un cert sentiment d'inferioritat i marginació.

Uns i altres, catòlics adults, hem de ser capaços de mostrar públicament la pròpia identitat de creients sense por, sempre amb senzillesa i respecte, però amb fe “martirial”, és a dir, com a testimonis valents de Jesucrist. Sant Pau ens ha recordat amb vehemència (2ª lect. Rom 8,31b-32.37-39) que res ni ningú serà capaç de *“allunyar-nos de Déu que, en Jesucrist, el nostre Senyor, ha demostrat com ens estima”*.

El punt clau serà sempre la trobada personal amb Jesucrist, Paraula de Vida feta carn que els Apòstols van sentir, van veure amb els seus ulls, van contemplar i van tocar amb les seves mans (1Jo 1,1). No sempre ho sentim així, però cal arribar a experimentar la seva presència (“*Jo sóc amb vosaltres dia rere dia fins a la fi del món*” - Mt 28,20) i, com els deixebles d'Emmaús, sentir que la seva companyia i conversa ens fa *“abrusar el cor al*

camí” (Lc 24,32). Com li va ocórrer a Sant Antoni quan va deixar penetrar sense entrebancs la Paraula que transformà la seva vida: “*Si vols ser perfecte, ves a vendre tot el que tens i dóna-ho als pobres... Després... vine i segueix-me*” (Mt 19,21).

Jo avui, torno a fer als cristians de Menorca una crida a cuidar l’esperança obrint els ulls a totes les realitats positives i als petits creixements de la llavor del Regne de Déu que tenim a la nostra comunitat eclesial i a la nostra Illa en general. Que els problemes o les dificultats no ens aclaparin ni els núvols ens portin a negar les estrelles.

No ens cansem de repetir, doncs, l’experiència dels deixebles en l’episodi evangèlic de la pesca miraculosa i, amb la mateixa confiança, diguem-li: “Mestre, ens hi hem escarrassat tota la nit i no hem agafat res; però, *ja que tu ho dius, calaré les xarxes*” (Lc 5,5). “Podem pensar amb raó que la sort futura de la humanitat es troba en les mans d’aquells que són capaços d’infondre a les generacions futures raons de viure i d’esperar” (GS 31).

CRIST, FONAMENT ÚNIC DE L’ESGLÉSIA.

(Es Castell, diumenge 23 de Gener)

Esteim units per moltes coses però no podem romandre impassibles davant d’allò que ens separa, com si no tinguéssim res a fer. Al contrari, sabem bé que l’actual divisió dels cristians no correspon a la voluntat de Jesucrist i disminueix la nostra capacitat evangelitzadora.

Ara, doncs, ens unim una vegada més a l’oració de Jesús la vigília de la seva mort: “*No prego només per ells, sinó també pels qui creuran en mi gràcies a la seva paraula. Que tots siguin u, com tu, Pare, estàs en mi i jo en tu. Que també ells estiguin en nosaltres, perquè el món cregui que tu m’has enviat.*” (Jn 17, 20-21).

Resem per la unitat dels cristians perquè reconeixem que la súplica perseverant a Déu demanant que ens enviï el seu Esperit de concòrdia i de pau està al cor de l’ecumenisme. L’oració ens fa disponibles per a treballar sense desmaiar segons els plans de Déu que vol la unitat dels seus fills.

Resar junts empeny cap a la concòrdia; dir units el Parenostre expressa i fomenta la unitat de la fe. Jesucrist, que ha promès estar amb nosaltres quan ens reunim en el seu nom (Mt 18,20), ens enforteix amb la seva presència per caminar cap a la unificació.

Aquest any proclamem **“Crist, fonament únic de l’Església”**, reafirmant el que assenyala sant Pau als cristians de Corint quan, dividits en grups rivals, seguien diferents líders (1Cor 1, 10-4,21) “vivint de manera terrenal” quan sabem que no compta *“ni el qui planta ni el qui rega; només compta Déu, que fa créixer”*.

Des dels primers temps la unitat de l’Església ha necessitat ser reafirmada sobre els seus fonaments: *“ningú pot posar un altre fonament que el ja posat, Jesucrist”* (1Cor 3,11), per Ell hem rebut la salvació i fora de la unió amb Jesucrist no pot refermar-se la unitat autèntica entre els seus deixebles. Ell és el Camí, la Veritat i la Vida (Jn 14,6), i en Ell trobem els cristians la font i la base de la nostra concòrdia. Tots els cristians, junts com a pedres vives, ben units i recolzats en Crist, formem l’Església que *els Apòstols varen construir sobre aquest fonament que li dóna solidesa i cohesió* (LG 6).

Però també tots els cristians hem de mirar, sincerament, sobre quin fonament i amb quins materials estem construint en l’ara i aquí de la nostra experiència diària. ... *“es pot construir amb or, amb plata, amb pedres precioses, o bé amb fusta, amb herba seca o amb palla, i ja es veurà què val l’obra de cadascú: el dia del judici la posarà en evidència”*.

Esteim cridats, doncs, a aprofundir les nostres arrels en Jesucrist, que ens ha confiat l’Evangeli de l’amor, de la unitat i de la pau, per a després anunciar-lo amb la nostra vida i les nostres paraules. Per açò, *necessitem conèixer-lo i portar-lo a la nostra vida en privat i en públic*. El veritable repte que tenim tots els cristians és conèixer i comprendre l’Església des de Crist i només des d’Ell. Per açò, si ignorem Crist i el seu missatge, la imatge de l’Església queda totalment desvirtuada.

De la mateixa manera que Europa ha de revitalitzar-se mitjançant la tornada a les seves arrels, com el Papa Joan Pau II ens ha recordat en nombroses ocasions, també els cristians esteim necessitats de descobrir els nostres orígens, les nostres arrels, i anar al fons del nostre ser cristià. El camí

de la unitat dels cristians consisteix en “anar junts” *cap a Crist i cap a la unitat visible volguda per Ell, de tal manera que la unitat en la diversitat brilli a l'Església com un do de l'Esperit Sant, artífex de la comunió (Ecclesia in Europa, 30).*

La nostra participació en l'Eucaristia en la qual Crist, fonament únic de l'Església, està present de manera singular, ha de ser també impuls a la reunificació de tots els cristians i a la pacificació de la humanitat sencera. A la taula eucarística s'augmenta el desig d'unitat amb tots els cristians i de pau entre tot el gènere humà.

“L'Eucaristia no és només expressió de comunió en la vida de l'Església; és també projecte de solidaritat per a tota la humanitat... El cristià que participa en l'Eucaristia aprèn d'ella a fer-se promotor de comunió, de pau, de solidaritat en totes les circumstàncies de la vida. L'espantosa imatge del nostre món, que ha iniciat el nou mil·lenni amb el fantasma del terrorisme i la tragèdia de la guerra, convoca més que mai els cristians a viure l'Eucaristia com una gran escola de pau” (Joan Pau II, *Mane nobiscum, Domine*, 27).

En la celebració eucarística oferim a Déu “el sacrifici de la reconciliació perfecta”. Per açò, demanem al Pare que en participar del banquet pasqual del seu Fill, que és “*sagrament de pietat, signe d'unitat i vincle de caritat*” (Sant Agustí), ens concedeixi l'Esperit Sant per tal que desapareguin els obstacles al camí de la concòrdia i l'Església sigui igualment signe d'unitat i instrument de pau enmig dels homes. Amén.

ESCRITS

LES TRES TAULES

De la mateixa manera que el Concili Vaticà II va parlar de les taules de la Paraula i de l'Eucaristia, ara també podem parlar de la solidaritat o "taula de la Caritat" i donar-li una importància gran a aquesta actitud, conseqüència lògica d'una vivència pregona d'aquelles "dues taules".

Per viure millor "l'Any de l'Eucaristia", suggeresc mirar atentament en quina "proporció" aquestes tres dimensions de tota Comunitat eclesial estan habitualment presents i operants en la nostra vida i, més concretament, la necessitat d'encastar l'Eucaristia amb els esdeveniments diaris més enllà del Temple... en la lluita constant per un món més just: viure preocupats per la justícia social no és ficar-se en terrenys aliens a l'Evangelí.

L'Eucaristia ens convoca i envia a cadascú a proclamar "el pas" (la Pasqua) de Jesús en els diferents camps i situacions concretes... (Què faria Ell avui i com actuaria si fos estudiant, educador, pare/mare de família, metge, regidor...?)

I com Jesús al Sant Sopar, en les nostres assemblees eucarístiques partim i compartim el pa de la fraternitat i, amb el gest de pau a qui és al nostre costat, ens obrim a la comunió cap als qui no hi són..., del tot i sense exclusions, "*com jo us he estimat*"(Jo 15,12).

El Jesús que aquell dia es va agenollar com un servent als peus dels apòstols segueix dient-nos: "*També vosaltres heu de rentar-vos els peus els uns als altres. Us he donat exemple, perquè també vosaltres feis com jo he fet amb vosaltres*"(Jo 13,14-15). Celebrar el seu "memorial" exigeix intentar estimar com Ell, "donar-se" com Ell, i "per tots".

Amb la meua salutació a cadascú i, avui, amb molta gratitud per la resposta de la Comunitat eclesial de Menorca en favor dels damnificats al Sud-Est Asiàtic.

† **Joan, Bisbe de Menorca**

(Publicat al FULL DOMINICAL el 9 de GENER de 2005)

SOPAR SANT ANTONI - DIARI MENORCA

Digníssimes autoritats, senyores i senyors:

He de complir un any més amb aquest paper que se li assigna a l'accionista majoritari, tot i pensant que aquesta funció la podria fer molt bé el President del Consell d'Administració perquè un Bisbe s'hauria de dedicar a d'altres coses.

Però, respectant la tradició, assumesc l'honrós deure de donar les *gràcies* a tots vostès per la presència i participació en aquest sopar festiu, reconeixent sobretot l'esforç d'aquells que fan possible l'organització i realització d'aquesta trobada amistosa i quasi familiar (certament som família nombrosa).

Felicit molt sincerament tots els premiats que veuen així reconegut el seu esforç, alhora que accepten el repte de seguir perfeccionant la seva vida i la seva obra personal, cívica, professional o empresarial... El reconeixement públic com a "Protagonistes de la Vida Menorquina del 2004" sempre és un estímul per seguir creixent.

També vull agrair l'esforç d'aquells que han hagut de jutjar els mèrits dels premiats, cosa sempre molt mala de fer.

L'Editorial Menorca, ES DIARI, tots els seus treballadors, directius, consellers i accionistes, renovam cada any aquí la voluntat d'anar superant-nos cada dia per tal de servir millor la societat menorquina.

Per a mantenir-nos fidels a aquesta voluntat, jo tinc el deure de recordar algunes coses que, tot i que són elementals, estan en la línia d'allò que el nostre Ideari anomena "*humanisme cristià*".

Per exemple, sabem que servir a la veritat serà sempre el millor antídoto contra tots els fanatismes... Però, per servir a la veritat que és garantia de llibertat autèntica i plena per a les persones i els pobles, com Jesús ha revelat, hauríem de fer el possible per tenir una visió integral del ser humà i de la societat, més enllà de subjectivismes.

I açò demana evidentment acceptar confrontar-se amb una instància ètica superior, perquè si no acabarem sotmesos a d'altres fins més que discutibles que seran sempre parcials i interessats. De vegades, hi ha qui dóna la impressió de voler fer creure que l'actitud de pensament que millor respon a una convivència democràtica és el relativisme. En realitat, el que passa és que, sovint, tots tenim una mica de por de la veritat.

Tal vegada el que jo somii serà impossible en aquest món: ¿serem capaços d'oferir els nostres serveis de comunicació a Menorca i als seus interessos autèntics amb llibertat i objectivitat, intentant superar els possibles condicionaments de tot tipus i les inevitables pressions de dins o de fora, particulars o públiques, motivades per objectius parcials o, fins i tot, per preocupacions comercials? No sé si açò és possible entre humans, però hauríem de fer sempre l'esforç d'apropar-nos-hi al màxim.

El Papa deia fa uns mesos (el 10-11-2004, en missatge al cardenal Ruini): “les exigències legítimes de la informació... han de ser harmonitzades amb els drets dels individus i de les famílies, *sense cedir mai a les il·lusions de qui vol confondre la veritat amb l'opinió*, i evitant que els aspectes més sagrats i íntims de la vida familiar es transformin en un espectacle i es vulgaritzin”.

Tots som ben conscients de l'enorme importància que els mitjans tenen en la conformació de la societat *i coneixem bé la influència que exerceixen sobre les maneres de pensar i els comportaments personals i col·lectius...* fins al punt que, en alguns ambients, han arribat a relegar a un segon nivell la influència educadora de l'escola i fins de la mateixa família.

Per açò hem de demanar-los que, sobretot, contribueixin a l'afirmació de models de vida preferentment positius i dignes. I, com assenyala el Concili, “*correspon principalment als laics penetrar d'esperit cristià aquesta classe de mitjans a fi que responguin a la gran esperança del gènere humà i als designis divins*” (Inter Mirifica, 3).

La tasca a fer al camp de les comunicacions socials se'ns hi ha tornat avui no sols important sinó també urgent, i jo voldria que la prioritat fos sempre, per damunt d'una *visió mercantilista de la comunicació*, la promoció d'informacions objectives i contrastades que puguin contribuir al creixement i adultesa de les persones i dels pobles i de les seves relacions,

sempre cercant el bé comú i, a la vegada, afavorint una *llibertat d'expressió* que sàpiga harmonitzar el dret a la informació amb els altres drets fonamentals de la persona, com poden ser la intimitat, l'honor i la llibertat religiosa.

Moltes gràcies.

† **Joan, Bisbe de Menorca**

(Discurs pronunciat al sopar d'ES DIARI, 16 de GENER de 2005)

OBRE ELS TEUS ULLS A LA MISSIÓ

Seria com mirar-te el món a través d'una gran finestra i observar amb atenció tenint en compte algunes coses fonamentals que ha fet i ensenyat el Bon Jesús.

Però volem fer-ho amb els fillets i filletes (els vostres fills!) de les nostres Catequesis, que ens heu encomanat per a acompanyar-los en el camí de la vida des d'una perspectiva cristiana.

Fins a aquesta finestra ens arriben, junt amb rialles i jocs, gemecs de víctimes innocents entre les quals hi ha molt d'infants. Amb raó el Papa ens demana en aquest Dia mundial de la Infància Missionera que ajudem els fillets a mirar-se el món també "amb el cor".

A la darrera i dolorosa experiència del Sud-Est asiàtic és parla de 150.000 morts i sis milions de damnificats... (I donem gràcies perquè en aquests mateixos indrets hi ha 441 missioners espanyols i a l'Àsia arriben a un miler).

Cada dia 35.000 infants moren al món per malalties que poden curar-se... i, al carrer, hi viuen 90 milions, sense llar ni família. L'Organització internacional del Treball (OIT) ralla de 250 milions d'infants, d'entre els 5 i els 14 anys, que són explotats en el món del treball. I més de 300.000 fillets-soldats i 15 milions refugiats i desplaçats. Xifres horroroses.

Des de 1843, quan no hi havia cap organisme d'ajuda internacional, un Bisbe francès (Mons. Janson) va començar amb els fillets de la catequesi

l'obra "Infància Missionera" que ha servit perquè entre els infants catòlics augmenti la solidaritat i s'eduquin en dimensió d'universalitat, essent ells mateixos transmissors de la fe cristiana i d'ajuda material, amb la qual, els missioners atenen més de 20 milions d'infants, sense distinció de raça, religió, sexe... I açò és un bell cant a l'esperança evangèlica.

Amb la meva salutació a cadascú,

† **Joan, Bisbe de Menorca**

(Publicat al FULL DOMINICAL el 23 de GENER de 2005)

L'HOMILIA NO ÉS ALLÒ PRINCIPAL DE LA CELEBRACIÓ DOMINICAL

Em deia un laic fa pocs dies que se li feia molt costa amunt anar a segons quines Misses perquè "has d'escoltar coses que no són aguantadores... i, vegades, valdria més que no es prediqués".

No és la primera vegada que m'ho diu i pot ser té raó i haurem de revisar "tots" la nostra participació a l'Eucaristia, també els qui la presidim, per tal de no condicionar-la negativament. Tanmateix, quan celebrem l'Eucaristia, seria bo per a tots (i necessari) considerar que no *només* hi anam a participar a una reunió fraterna recordant l'amor de Jesús, aprenent les lliçons que trobem en els textos bíblics que es proclamen i que el qui predica vol explicar-nos animant-nos a fer-los vida.

L'Eucaristia és més, és "*memorial*", actualització sacramental *de l'esdeveniment mateix de la Pasqua* (mort i resurrecció de Crist). Lo veritablement important és la *presència "personal" del Ressuscitat* i la possibilitat de participar (eficaçment) del seu Cos "entregat" i de la seva Sang "vessada" unint-nos també nosaltres a aquest sacrifici i al seu dinamisme ("*Feis açò que és el meu memorial*"), i oferint amb Ell les nostres vides a Déu.

"La comunitat cristiana no afegeix res sinó que es pren tan seriosament l'ofrena sacrificial de Crist al Pare que la fa seva i s'hi incorpora també juntament amb Ell per a la salvació del món. La nostra vida sencera, amb les

seves alegries i fatigues, es va convertint així en matèria de l'Eucaristia" (J. Aldazábal).

De l'Eucaristia neix el nou poble de Déu que viu en comunitats ben identificades, que travessen la història reunides entorn del Cos de Crist i tota la vida dels seguidors de Jesús, personal i comunitària, queda implicada.

A més, hauríem de tornar-nos més contemplatius (!) sentint també la necessitat de l'adoració freqüent de Jesús en el Sacrament de l'Eucaristia, amb fe respectuosa i plena d'amor, amb dignitat i profunditat. Aquesta experiència ens dona l'oportunitat de percebre la "seva mirada" (Sant Joan M. Vianney) dirigida a cadascú de nosaltres i la crida personal com la que va dirigir a Simó i Andreu, a Jaume i Joan, a Natanael quan era sota la figuera, o a Mateu a la taula dels impostos... Ell no se cansa de cridar-nos.

Déu faci que aquest gran tresor del que fruïm cada Diumenge (el Dia que Déu va ressuscitar Jesús d'entre els morts) no quedi "condicionat" per res ni per ningú.

Amb la meva salutació a cadascú,

† **Joan, Bisbe de Menorca**

(Publicat al FULL DOMINICAL el 6 de FEBRER de 2005)

CUARESMA 2005: SEMBRAR CON ENTUSIASMO

Viendo la cara de asombro que ponen algunos cuando digo que en nuestras Comunidades sigue habiendo mucha vida a pesar de todo y más allá de las apariencias, las añoranzas o los sueños..., recuerdo una frase atribuida a Pedro Casaldáliga: "*Somos soldados derrotados de una causa invencible*", aunque no sé en qué contexto la usaría. Y, me pregunto: ¿será que vamos perdiendo la confianza en esta causa invencible?

La realidad que percibo, en tantos contactos y en la Visita Pastoral, me permite decir que tenemos un verdadero "cuerpo eclesial" constituido por innumerables fieles cristianos laicos (es evidente que con más adultos que jóvenes) que, explícita o implícitamente, hacen presente y efectiva la Buena

Nueva en sus tres áreas (palabra, liturgia y caridad), haciendo de sus vidas una alabanza a Dios y dando un testimonio no siempre fácil. La nuestra es una Iglesia viva y sus miembros más significativos aspiran a constituir comunidades más evangélicas. Hasta en los más “críticos” es bien apreciable un gran amor a la Iglesia y en algunos casos viven bien comprometidos y presentes en la sociedad y con una ejemplaridad que hay que agradecer. Sin olvidarnos de los 42 Sacerdotes diocesanos, las más de 80 personas de Vida Consagrada (masculina y femenina), los 7 Colegios de Iglesia... ¿Os imagináis este potencial evangelizador en “misiones”? Menorca es “nuestro país de Misión” y hay que sembrar con perseverancia teniendo dos referentes imprescindibles: la Iglesia diocesana y el ámbito en el que se vive. Sigamos haciendo presentes los valores del Reino con más confianza y entusiasmo: “Vosotros sois la sal de la tierra... Vosotros sois la luz del mundo...” Hay que salir del salero y, con modestia, dar a gustar el sabor a Dios.

Ciertamente no faltan problemas o desafíos pastorales, pero nuestras comunidades quieren seguir abiertas para anunciar a Jesús de palabra y de obra, con un estilo testimonial “sencillo y directo”. En este sentido, y aun teniendo en cuenta el tiempo transcurrido, me parece conveniente que todos volvamos a echar una ojeada atenta a las Propuestas de la ASAMBLEA DIOCESANA (1996-1998) y ver hasta qué punto las estamos teniendo en cuenta. El seguimiento y la “evaluación” es una condición para el crecimiento.

Pero, además, no me cansaré de repetir algo que manifesté cuando fui ordenado para vuestro servicio: la vida moderna ha originado un nuevo conjunto de valores y hasta una nueva manera de pensar marcada por el trabajo en equipo. Si queremos tener una palabra evangelizadora en el mundo de la globalidad, si queremos promover acciones de “presencia misionera”, necesitamos optar por un estilo (y una organización pastoral) que libere de tendencias autárquicas, practicando mejor la corresponsabilidad, sin cerrarnos sobre nosotros mismos de manera defensiva, “sin absolutizar lo que es relativo, universalizar lo que es particular, ni dogmatizar lo que es opinable”.

Para todos (también para mí) supone esfuerzo trabajar con un mínimo de “Planificación” y “Objetivos Comunes”. Pero esto es *una forma de espiritualidad* (Cfr. Mt 16,1-5; Lc 14,28-33; GS 4. 11. 44) que tiene la virtud de ayudarnos a caminar en la misma dirección y a dirigirnos a la misma esta-

ción interpretando la misma partitura (y desafinando lo menos posible). Y además, nos hace practicar una “*ascesis exigente*” que no nos permite hacer a cada uno lo que le parece mejor o le gusta más, sino que nos facilita practicar la “eclesiología de comunión” que tanto hemos agradecido al Concilio Vaticano II°.

Para el camino cuaresmal 2005 propongo a todos los miembros de la Iglesia en Menorca algo bien concreto: revisemos con sinceridad qué hacemos y qué no hacemos “con otros” (para el bien de todos), superando posibles individualismos y/o protagonismos (personales o grupales). Teniendo en cuenta siempre que, para trabajar en clave “misionera” hemos de dar absoluta prioridad al anuncio de Jesús (Jo 15,5) y a “la experiencia de Dios”, y menos a nuestras “batallitas” coyunturales.

Esto no quiere decir apartarnos de nuestro compromiso en la esfera pública, o no estar presentes en aquellos ambientes en los que se toman decisiones que afectan a la colectividad. Al contrario, hemos de contribuir a renovar y perfeccionar el orden temporal de acuerdo con los valores del Reino participando de manera responsable en todos sus niveles (personal, familiar, profesional, político y cultural). Pero el punto clave será siempre el encuentro personal con Jesús en el camino de la vida, como los de Emaús (Lc 24,32).

Os digo una vez más que “no nos asusten los problemas o las dificultades, ni las nubes nos lleven a negar las estrellas”. No nos cansemos de repetir la experiencia de los discípulos y digamos con la misma confianza de Pedro: “Maestro, hemos estado bregando toda la noche y no hemos pescado nada; pero, por tu palabra, echaré las redes” (Lc 5,5).

Con mi saludo a cada uno,

† **Joan, Obispo de Menorca**

(Publicado en el DIARIO MENORCA el 9 de FEBRERO de 2005)

NORD-SUD: UN FUTUR COMÚ

Aquest és el lema d'enguany per a la Campanya de MANS UNIDES contra la fam: un futur "comú". I també un futur "millor", gràcies a una acció caritativo-social gratuïta i molt desinteressada que busca sobretot el bé dels necessitats, marginats o injustament tractats. Però sense oblidar que som més que un canal de transmissió de béns per al desenvolupament de germans més fràgils. Hem de posar tots "alguna cosa de nosaltres mateixos". Hem de quedar implicats en la realitat d'aquestes persones i pobles pobres, en el rostre del qual es fa visible el rostre de Déu.

Sabem que, en general, en el primer món els paràmetres de benestar són grans: fins i tot hi ha problemes de salut derivats de l'excés de menjar: obesitat, colesterol, diabetis... Tenim ensenyament gratuït i obligatori fins a certa edat, aigua potable, sanitat pública, televisió, ràdio, telèfon, internet, temps lliure, gran mobilitat, etc.

Però hi ha "d'altres mons" que, essent rics en recursos (petroli, metalls, fusta, terres de conreu, moltes espècies animals i vegetals), viuen per sota del llindar de la pobresa.

¿No diuen que un 20% de la població mundial (o els seus dirigents) decideix com ha de ser el desenvolupament de l'altre 80%?

Hi ha qui fa un exercici d'imaginació i pensa que viu en un d'aquests països pobres i com qualsevol dels seus habitants. Si des d'aquest racó del món contempla una eucaristia qualsevol, la de qualsevol diumenge en la majoria de les esglésies del món ric, se n'adona que el nostre Déu pot ser no és el mateix que el d'aquells...

Per a poder atracar-nos al Déu-amor, al Jesús que es va fer igual a nosaltres, ens han d'importar molt més els milers de morts ocasionades cada dia per la pobresa, és a dir, per fam o malalties que en el món ric poden ser curades sense problema.

Veritablement, ens queda molt de camí a fer perquè siguin veritat les paraules de Jesús: "Que siguin u".

A açò ens ha d'ajudar també la nostra "fe" i la nostra "eclesialitat", elements que no han de donar-se per suposats sinó que hem de tenir presents i vius, no sols per fer obres materials "bones" sinó també perquè, per mitjà d'elles, "sigui glorificat el Pare del cel". I, per la mateixa raó, no hauria d'estar absent la referència a la comunitat congregada per la celebració de l'Eucaristia a la vegada que seguim potenciant també la dimensió externa o perceptible de l'eclesialitat que ens fa ser "sagrament" d'altres realitats.

Amb la meva salutació a cadascú,

† **Joan, Bisbe de Menorca**

(Publicat al FULL DOMINICAL el 13 de FEBRER de 2005)

AL LLINDAR DELS SEPULCRES DE PERE I PAU

Acudesc a Roma (27 de febrer al 5 de març) en nom de l'Església Particular de Menorca i acompanyat per un nombrós grup de menorquins, per venerar els sepulcres dels Sants Apòstols Pere i Pau, columnes de l'Església, i per trobar-me amb el Successor de Pere Joan Pau II. És l'anomenada *Visita 'ad Limina'* que comprèn també reunions amb Organismes de la Cúria que ajuden al Papa en el dia a dia de l'Església.

La practica de la *Visita 'ad' Limina* és antiga (des del segle IV, encara que serà el Papa Sixt V al 1585 qui la va institucionalitzar i va disposar-la de manera més sistemàtica), però avui, a la llum de la doctrina del Concili Vaticà II, podem dir que és ocasió privilegiada per a "visibilitzar" la unitat i la comunió de les Esglésies particulars entre si i amb l'Església primada de Roma, la col·legialitat episcopal, la caritat fraterna i la corresponsabilitat de tots els successors dels Apòstols en la missió pastoral universal, juntament amb el Papa. En efecte, la visita contribueix a revifar en els bisbes la consciència de "*la sol·licitud per totes les Esglésies*" (2Cor 11,28; cf. LG 23), aportant realitats i experiències de la pròpia Església particular i rebent les d'altres diòcesis del món, recollides a Roma justament mitjançant aquest tipus de Visites.

Cal recordar que el bisbe diocesà no és un delegat territorial del Papa, sinó el pastor posat al capdavant de l'Església particular o Diòcesi, una por-

ció del poble de Déu en el qual es fa present l'Església de Crist una, santa, catòlica i apostòlica (CD 11). La "qualificació" adient li ve al bisbe de l'ordenació episcopal, però només la pot exercir en comunió jeràrquica amb el Successor de Pere i amb el Col·legi Episcopal.

Aquest aspecte de la comunió amb el cap del Col·legi Episcopal i vincle d'unió amb l'Església Universal és precisament el que caracteritza la Visita "*ad Limina*", expressió llatina que fa referència al llindar o entrada principal d'una casa, la casa de Pere. És una imatge ben expressiva que remet d'alguna manera a la trobada narrada per Sant Pau quan, després de convertir-se, va acudir a Jerusalem per a "*veure i parlar amb Pere, romanent quinze dies amb ell*" (Gal 1,18). Catorze anys després repetia el gest, "*exposant-los l'evangeli que jo predico als pagans... per no trobar-me en el risc de córrer o d'haver corregut en va*" (Gal 2,2).

Pau VI va introduir el costum de rebre els bisbes, no sols d'un en un, sinó per grups, entregant-los un missatge per a ells i per a les seves Esglésies, complint així l'encàrrec del Senyor de "*confirmar els seus germans en la fe*" (Lc 22,32).

Demana a tots els membres de l'Església de Menorca que pregueu pel Papa i també per mi i pel fruit d'aquesta Visita per a les Esglésies d'Espanya i, en particular, per a la nostra Diòcesi. Us asseguro que "sereu" molt presents amb nosaltres, especialment en recitar el *Credo* davant dels sepulcres dels Apòstols Pere i Pau on celebrarem l'Eucaristia.

Els pelegrins de Menorca podrem passar també una Jornada a Assís, bressol del gran cristià que fou Sant Francesc.

Amb la meua salutació a cadascú,

† **Joan, Bisbe de Menorca**

(Publicat al DIARI MENORCA el 19 de FEBRER de 2005)

CARTA DEL BISBE ALS PARROQUIANS DE SANT FRANCESC DE MAÓ

23 de febrer de 2005

En aquesta Visita Pastoral he pogut compartir uns dies amb vosaltres (del 10 al 17 de febrer), acompanyant la vida ordinària de la vostra comunitat parroquial, i vull agrair-vos la vostra acollida i totes les vostres atencions.

Ara recordo una a una les nostres trobades:

- * les celebracions de l'Eucaristia en la intimitat de la vostra preciosa Capella del Santíssim i la més solemne Celebració Dominical;
- * l'Assemblea parroquial i la convivència a Bellver;
- * la trobada amb el Grup de Catequesi d'adults i la xerrada als Pares de la Catequesi d'Infància i de Confirmació, amb una assistència més que notable;
- * la participació del divendres a l'exercici del Via Crucis;
- * les reunions amb l'Equip de Caritas (que fa també una bona feina amb els malalts), la Comissió d'Economia i el Consell P. de Pastoral;
- * els Grups de Catequesi de Comunió i Postcomunió (*i els divertits partits de futbolí*);
- * el Grups de Confirmació i Postconfirmació;
- * la reunió amb els Grups de Vida Creixent i de Convivència i Amistat (*tan profitoses per a cos i esperit...*);
- * el col·loqui amb el Grup de Catequistes i amb el Grup de Litúrgia (ben interessants tots dos);
- * l'assistència a la reunió del Grup d'Estudi d'Evangelí el diumenge al fosquet;
- * i, sobretot, l'impressionant testimoni de tants de malalts i persones grans (entre els quals 2 centenàries) que he pogut visitar a casa seva (23 cases) amb el vostre Rector, el qual les ve a trobar assíduament i, a molts d'ells, els aporta el confort de l'Eucaristia.

També he tingut ocasió de canviar impressions amb l'arquitecte i equip de les obres de restauració del vostre monumental Temple Parroquial.

Per circumstàncies no he pogut assistir a la reunió ordinària de la Confraria del Via Crucis, però hem quedat emplaçats per més endavant.

He d'agrair al Bon Déu i a vosaltres aquesta experiència que m'ha permès constatar el bon clima de feina i germanor que hi ha a Sant Francesc: una Comunitat amb fortes arrels, però enmig d'una barriada molt particular i desplaçada geogràficament.

Tot i que no és bo de fer, crec necessari acompanyar els adolescents i joves amb creativitat i paciència (tal vegada, visitant a casa seva els qui han rebut la Comunió i la Confirmació en els darrers anys).

Igualment, els Catequistes hauran de tenir molta relació amb les famílies dels seu grup d'al·lots per tal de fer una feina educativa ben complementària (la visita domiciliària és sempre una possibilitat, inventant motius...).

Trobo molt encertat el Full Parroquial mensual. Penso que hauríeu de fer l'esforç de fer-lo arribar a cada casa de manera habitual. La comunicació del que és la vida ordinària de la Parròquia és una bona eina pastoral i pot servir a l'evangelització.

Som conscient de la dificultat de tot tipus que suposa la preocupació de les obres de restauració del Temple. És una feina necessària i d'anys i haurérem de tenir paciència tots, però és un bé comú que no podem deixar de costat.

I, a propòsit, vos felicito per l'interès demostrat en l'assumpte de l'ermita de Fàtima i el projecte que l'acompanya.

Per acabar, moltes gràcies a tots: manteniu ben ferma la vostra fraternitat sense imposicions; alimenteu-vos contínuament de la Paraula del Senyor i doneu-li molta importància a l'Eucaristia del diumenge, taula de la comunitat del Ressuscitat. I que també el vostre testimoni tingui ressò en la barriada com a "sal, llum i ferment", procurant fer pinya amb les altres Parròquies de Maó.

Amb la meva salutació a cadascú,

† **Joan, Bisbe de Menorca**

VISITA “AD LIMINA” DE LOS OBISPOS DE LA CEE DISCURSO DE JUAN PABLO II al GRUPO 1º, Lunes, 24 de Enero de 2005

Queridos hermanos en el Episcopado:

1. Con gusto os recibo, Pastores de la Iglesia de Dios que peregrina en España, integrantes del primer grupo que viene a Roma para realizar la visita *Ad limina* y fortalecer los vínculos estrechísimos que os unen con esta Sede Apostólica.

Saludo con afecto al Señor Cardenal Arzobispo de Madrid y Presidente de la Conferencia Episcopal Española, con sus tres Obispos auxiliares; al Arzobispo de Toledo y Primado de España, con sus dos Obispos auxiliares; al Arzobispo Castrense y a los Arzobispos de Burgos, Valladolid, Zaragoza, Mérida-Badajoz y a los Obispos sufragáneos de estas sedes metropolitanas y de la de Pamplona, a cuyo Arzobispo deseo una pronta recuperación. A través vuestro mi saludo quiere llegar con afecto y estima a los sacerdotes, religiosos, religiosas y fieles de vuestras Iglesias particulares.

Agradezco cordialmente las amables palabras que me ha dirigido, en nombre de todos, el Señor Cardenal Antonio María Rouco Varela, presentándome las inquietudes y esperanzas de vuestra acción pastoral, en la que con fortaleza ejercéis el ministerio guiando al Pueblo de Dios por el camino de la salvación y proclamando con vigor los principios de la fe católica para una mayor formación de los fieles.

2. España es un país de profunda raigambre cristiana. La fe en Cristo y la pertenencia a la Iglesia han acompañado la vida de los españoles en su historia y han inspirado sus actuaciones a lo largo de los siglos. La Iglesia en vuestra Nación tiene una gloriosa trayectoria de generosidad y sacrificio, de fuerte espiritualidad y altruismo y ha ofrecido a la Iglesia universal numerosos hijos e hijas que han sobresalido a menudo por la práctica de las virtudes en grado heroico o por su testimonio martirial. Yo mismo he tenido el gozo de canonizar o beatificar a numerosos hijos e hijas de España.

En mi Carta apostólica *Tertio millennio adveniente* propuse el estudio, actualización y presentación a los fieles del “patrimonio de santidad” (n. 37), seguro de que en esta hora histórica será una preciosa y valiosa ayuda para los pastores y fieles como punto de referencia en su vida cristiana, tanto más cuanto que muchos de los retos y problemas aún presentes en vuestra Nación ya existieron en otros momentos, siendo los santos quienes dieron brillante respuesta con su amor a Dios y al prójimo. Las vivas raíces cristianas de España, como puse de relieve mi última Visita pastoral en mayo de 2003, no pueden arrancarse, sino que han de seguir nutriendo el crecimiento armónico de la sociedad.

3. Vuestras relaciones quinquenales evidencian la preocupación por la vitalidad de la Iglesia y los retos y dificultades a afrontar. En los últimos años, en Aragón, Asturias, Castilla-La Mancha, Castilla-León, Madrid, Navarra y el País Vasco, regiones donde ejercéis la caridad pastoral guiando al Pueblo de Dios, han cambiado muchas cosas en el ámbito social, económico y también religioso, dando paso a veces a la indiferencia religiosa y a un cierto relativismo moral, que influyen en la práctica cristiana y que afecta consiguientemente a las estructuras sociales mismas.

Algunas zonas viven en la abundancia mientras otras tienen graves carencias. En ocasiones, lo que fueron fuentes de riqueza en tiempos anteriores —por ejemplo, la producción minera y siderúrgica, la construcción naval, diversas empresas— sufren un cierto declive ante el cual hace falta mantener la esperanza. En algunas partes se vive la confrontación social por un recurso natural: el agua; siendo ésta un bien común no se puede despilfarrar ni olvidar el deber solidario de compartir su uso. Las riquezas no pueden ser monopolio de quienes disponen de ellas, ni la desesperación o la aversión pueden justificar ciertas acciones incontroladas de quienes carecen de las mismas.

4. En el ámbito social se va difundiendo también una mentalidad inspirada en el laicismo, ideología que lleva gradualmente, de forma más o menos consciente, a la restricción de la libertad religiosa hasta promover un desprecio o ignorancia de lo religioso, relegando la fe a la esfera de lo privado y oponiéndose a su expresión pública. Esto no forma parte de la tradición española más noble, pues la impronta que la fe católica ha dejado en la vida y la cultura de los españoles es muy profunda para que se ceda a la tentación de silenciarla. Un recto concepto de libertad religiosa no es compatible con esa ideología, que a veces se presenta como la única voz de la racionalidad. No se puede cercenar la libertad religiosa sin privar al hombre de algo fundamental.

En el contexto social actual están creciendo las nuevas generaciones de españoles, influenciadas por el indiferentismo religioso, la ignorancia de la tradición cristiana con su rico patrimonio espiritual, y expuestas a la tentación de un permisivismo moral. La juventud tiene derecho, desde el inicio de su proceso formativo, a ser educada en la fe. La educación integral de los más jóvenes no puede prescindir de la enseñanza religiosa también en la escuela, cuando lo pidan los padres, con una valoración académica acorde con su importancia. Los poderes públicos, por su parte, tienen el deber de garantizar este derecho de los padres y asegurar las condiciones reales de su efectivo ejercicio, como está recogido en los Acuerdos Parciales entre España y la Santa Sede de 1979, actualmente en vigor.

5. Por lo que se refiere a la situación religiosa, en vuestros informes se refleja una seria preocupación por la vitalidad de la Iglesia en España, a la vez que se ponen de relieve varios retos y dificultades. Atentos a los problemas y expectativas de los fieles ante esta nueva situación, vosotros, como Pastores, os sentís interpelados a permanecer unidos para hacer más palpable la presencia del Señor entre los hombres a través de iniciativas pastorales más apropiadas a las nuevas realidades.

Para ello es primordial conservar y acrecentar el don de la unidad que Jesús pidió para sus discípulos al Padre (cf. *Jn* 17,11). En vuestra propia diócesis, estáis llamados a vivir y dar testimonio de la unidad querida por Cristo para su Iglesia. Por otra parte, la diversidad de pueblos, con sus culturas y tradiciones, lejos de amenazar esta unidad, ha de enriquecerla desde su fe común. Y vosotros, en cuanto sucesores de los Apóstoles, tenéis que esforzaros en “conservar la unidad del Espíritu con el vínculo de la paz”

(Ef 4,3). Por eso os quiero recordar que “en la transición histórica que estamos viviendo debemos cumplir una misión comprometedora: hacer de la Iglesia el lugar donde se viva y la escuela donde se enseñe el misterio del amor divino. ¿Cómo será posible esto sin redescubrir una auténtica espiritualidad de comunión?” (*Mensaje a un grupo de Obispos*, 14.II.2001, n.3), válida para todas las personas y en todos los momentos.

6. Los Sacramentos son necesarios para el crecimiento de la vida cristiana. Por eso los pastores han de celebrarlos con dignidad y decoro. Especial importancia se ha de dar a la Eucaristía, “Sacramento de piedad, signo de unidad, vínculo de caridad” (San Agustín, *In Johannis Evangelium*, 26,13). Su participación, como recuerdan los Santos Padres, nos hace “concorpóreos y consanguíneos con Cristo” (San Cirilo de Alejandría, *Catequesis mistagógicas*, IV,3), e impulsa al cristiano a comprometerse en la propagación del Evangelio y en la animación cristiana de la sociedad.

A este respecto, con ocasión de la clausura del Año Jacobeo, he invitado a los fieles españoles a buscar en el Santísimo Sacramento la fuerza para vencer los obstáculos y afrontar las dificultades del momento presente. Al mismo tiempo, apoyados por sus Obispos, se sentirán vigorizados en la propia fe para dar un testimonio público y creíble al defender “el respeto efectivo a la vida, en todas sus etapas, la educación religiosa de los hijos, la protección del matrimonio y de la familia, la defensa del nombre de Dios y del valor humano y social de la religión cristiana” (*Carta al Arzobispo de Santiago de Compostela*, 8.XII.2004). Se debe incrementar, pues, una acción pastoral que promueva una participación más asidua de los fieles en la Eucaristía dominical, la cual ha de ser vivida no sólo como un precepto sino más bien como una exigencia inscrita profundamente en la vida de cada cristiano.

7. En las relaciones quinquenales habéis puesto de manifiesto vuestra solicitud por los sacerdotes y seminaristas. Los sacerdotes están en la primera línea de la evangelización y soportan “el peso del día y el calor” (*Mt* 20,12). Ellos necesitan de manera especial vuestro cuidado y cercanía pastoral, pues son vuestros “hijos” (*LG* 28), “amigos” (*ChD* 16) y “hermanos” (*PO* 7).

La relación con los sacerdotes no ha de ser solamente de tipo institucional y administrativo, sino que, animada ante todo por la caridad (cf. *1Pe*

4,8), ha de revelar la paternidad episcopal que será modelo de aquella que después los presbíteros han de tener con los fieles que tienen confiados. De un modo especial, esa paternidad se debe manifestar en la situación actual con los sacerdotes enfermos, con los de edad avanzada, y también con los que están al frente de mayores responsabilidades pastorales.

Los sacerdotes, por su parte, deben recordar que, antes de nada, son hombres de Dios y, por eso, no puede descuidar su vida espiritual y su formación permanente. Toda su labor ministerial “*debe comenzar efectivamente con la oración*” (San Alberto Magno, *Comentario de la teología mística*, 15). Entre las múltiples actividades que llenan la jornada de cada sacerdote, la primacía corresponde a la celebración de la Eucaristía, que lo conforma al Sumo y Eterno Sacerdote. En la presencia de Dios encuentra la fuerza para vivir las exigencias del ministerio y la docilidad para cumplir la voluntad de Quien lo llamó y consagró, enviándolo para encomendarle una misión particular y necesaria. También la celebración devota de la Liturgia de las Horas, la oración personal, la meditación asidua de la Palabra de Dios, la devoción a la Madre del Señor y de la Iglesia y la veneración de los Santos, son instrumentos preciosos de los que no se puede prescindir para afirmar el esplendor de la propia identidad y asegurar el fructuoso ejercicio del ministerio sacerdotal.

8. Una esperanza viva es el incremento de las vocaciones sacerdotales que se da en algunas partes. Es verdad que la situación social y religiosa no favorece la escucha de la llamada del Señor a seguirle en la vida sacerdotal o consagrada. Por eso es importante orar sin cesar al Dueño de la mies (cf. *Mt 9,38*) para que siga bendiciendo a España con numerosas y santas vocaciones. Para ello se debe fomentar una pastoral específica vocacional, amplia y capilar, que mueva a los responsables de la juventud a ser mediadores audaces de la llamada del Señor. No hay que tener miedo a proponerla a los jóvenes y después acompañarlos asiduamente, a nivel humano y espiritual, para que vayan discerniendo su opción vocacional.

9. Los fieles católicos, a los cuales les incumbe buscar el Reino de Dios ocupándose de las realidades temporales y ordenándolas según la voluntad divina, están llamados a ser testigos valientes de su fe en los diferentes ámbitos de la vida pública. Su participación en la vida eclesial es fundamental y, en ocasiones, sin su colaboración vuestro apostolado de pastores no llegaría a “*todos los hombres de todos los tiempos y lugares*” (*LG*, 33).

Los jóvenes, futuro de la Iglesia y de la sociedad, han de ser objeto especial de vuestros desvelos pastorales. En este sentido, no deben escatimarse los esfuerzos necesarios, aunque a veces no den fruto inmediato. A este respecto, ¿cómo no recordar la impresionante y conmovedora vigilia que presidí con cientos de miles de jóvenes en Cuatro Vientos, recordándoles que se puede ser moderno y cristiano? Ahora muchos se preparan para ir a Colonia y participar en la Jornada Mundial de la Juventud. Decidles que el Papa les espera allí, bajo el lema “Hemos venido a adorarle” (*Mt 2,2*) para, junto con coetáneos de otros países, descubrir en Cristo el rostro de Dios y de la Iglesia como “la casa y la escuela de la comunión” y amor (*NMI 43*).

10. Queridos Hermanos: habéis tomado la iniciativa de dedicar un año especial a la Inmaculada, Patrona de España, en conmemoración del 150º aniversario de la proclamación de este dogma mariano. Se trata de una invitación al pueblo fiel a renovar su consagración personal y comunitaria a nuestra Madre y a secundar mi invitación a toda la Iglesia a ponerse “sobre todo a la escucha de María Santísima, en quien el Misterio eucarístico se muestra, más que en ningún otro, como misterio de luz” (*Ecclesia de Eucharistia*, 62).

La evangelización y la práctica de la fe en tierras españolas han ido siempre unidas a un particular amor a la Virgen María. Así lo ponen de manifiesto los numerosos templos, santuarios y monumentos que se elevan por doquier en vuestra tierra; las cofradías, hermandades, gremios y claustros universitarios, que porfiaban en la defensa de sus privilegios, así como las prácticas de piedad y fiestas populares en honor de la Madre de Dios, que han sido también fuente de inspiración de tantos artistas, célebres pintores y renombrados escultores.

España es tierra de María. A Ella encomiendo vuestras intenciones pastorales. Bajo su maternal protección pongo a todos los sacerdotes, los religiosos y religiosas, los seminaristas, los niños, jóvenes y ancianos, las familias, los enfermos y necesitados. Llevadles a todos el saludo y el cariño del Papa, acompañado de la Bendición Apostólica.

ALTRES INFORMACIONS

NOTA DEL BISBE A LA COMUNITAT DIOCESANA

“Considerant que les Solemnitats de Sant Josep i de Sant Jaume, 19 de març i 25 de juliol respectivament, no figuren aquest any com a festes laborals en el Calendari de la Comunitat Balear, el Sr. Bisbe vol recordar que:

- 1. En la diòcesi de Menorca es dispensa aquest any el precepte de participar a l'Eucaristia en les festes esmentades encara que, donada la seva importància, es recomana vivament als fidels cristians de la Diòcesi que hi participin, ateses les seves obligacions laborals.*
- 2. A tal efecte, prega als Rectors de les Parròquies i Llocs de culte que disposin l'horari de les celebracions que estimin més adient per tal de facilitar la participació dels fidels.*
- 3. El Dia del Seminari es celebrarà el diumenge 20 de març i la col·lecta d'aquest diumenge es destinarà a les necessitats del Seminari.*
- 4. Es recomana que es celebrin al voltant d'aquest dia actes de pregària per les vocacions al ministeri presbiteral.”*

25 de febrer de 2005

CONFERÈNCIA DE MN. MIQUEL PAYÀ ANDRÉS
A MAÓ, 6 DESEMBRE 2004,
EN LA COMMEMORACIÓ DEL CL ANIVERSARI
DEL DOGMA DE LA IMMACULADA

LA LUZ DEL MISTERIO DE MARÍA
SOBRE LOS PROBLEMAS CRUCIALES DEL HOMBRE DE HOY

INTRODUCCIÓN

I. Vamos a lanzar una mirada a María, no solamente desde la comunidad de fe (¿qué significa María para el cristiano?), sino también desde la comunidad humana (¿qué luz aporta María sobre los problemas cruciales que tiene planteados hoy la humanidad?). Los cristianos somos hombres, y hombres solidarios con todos y cada uno de los hombres. Por eso nos debemos situar en la perspectiva, no sólo de los que tenemos fe, sino también de todos aquellos que no la tienen o la tienen de forma insuficiente o inicial.

2. El cristianismo aporta una solución trascendente, y por tanto inesperada y gratuita, a los problemas que vive el hombre. De ahí que tengamos que mantener siempre la dialéctica entre estos dos polos:

- a) La solución no la inventamos ni la construimos nosotros: nos viene regalada desde fuera.
- b) Pero es una solución de nuestros problemas reales, viene a responder a unos interrogantes que surgen de la existencia real y concreta.

3. María no es un elemento secundario y marginal dentro de la oferta cristiana, sino que está relacionada con la misma esencia de esta oferta. No es una mera devoción opcional, sino que forma parte del núcleo del mensaje cristiano, hasta el punto que, sin ella, ni se realiza ni se entiende la aportación del misterio cristiano a la realización plena del hombre. Queremos decir que María tiene una función imprescindible en la historia de la salvación y que es clave de comprensión de la misma.

Esto se entiende recordando los tres papeles, íntimamente conexos, que desempeña María en el acontecimiento cristiano:

- a) *Madre del Verbo encarnado*: El punto central del mensaje cristiano es que Dios se ha hecho uno de nosotros, que Dios salva la humanidad desde dentro, compartiendo nuestra existencia. Pues bien, María es el vehículo por el que Dios entra en la humanidad y, por tanto, se convierte en la prueba o signo de que Dios se ha hecho hombre: “Al llegar la plenitud de los tiempos, envió Dios a su Hijo, nacido de una mujer, nacido bajo la ley, para que recibiéramos la filiación adoptiva” (Gál 4,4-5). Sin María no se entiende ni se realiza la encarnación. Ahora bien, como dice la constitución “Gaudium et spes”, “el misterio del hombre sólo se esclarece en el misterio del Verbo encarnado”. Luego María es punto de referencia obligado para entender el misterio del hombre.
- b) *Modelo del cristiano*: Dios quiso convertir a la Madre de su Hijo en su primera y su mejor discípula. Si la identidad del discípulo de Jesús queda definida por estas palabras: “Dichosos los que escuchan la palabra de Dios y la cumplen”, María es la que como nadie cumplió en su vida esta tarea: “Hágase en mí según tu palabra”. Con razón recibió este saludo de Isabel: “Dichosa tú que has creído”, es decir, dichosa tú que has hecho de toda tu existencia un acto total de fe. De la misma forma que el pueblo de Dios de la antigua alianza consideraba a Abrahán como el primero y el prototipo de todos los creyentes, el pueblo de la nueva alianza considera a María como la Madre de los nuevos creyentes, como la primera y la mejor de los que aceptan la definitiva donación de Dios en Cristo.
- c) *Madre de los hombres*: Cristo, en el momento de su entrega total por la salvación de los hombres, quiso compartir su madre con todos ellos. Desde entonces, María es signo y realización concreta de la solicitud amorosa de Dios por todo hombre.

Veamos qué luz aporta esta triple misión de María a los problemas principales que tenemos planteados hoy.

I. SENTIDO DE LA VIDA HUMANA

Gran parte de la humanidad vive hoy el derrumbamiento de las ilusiones colectivas, de los ideales y de las utopías. Se relativizan todos los proyectos, hasta el punto de preguntarse: ¿para qué vivir? La vida es para muchos

un simple pasatiempo, a veces aburrido y pesado, del que muchas veces hay que huir. Por eso se buscan todo tipo de alienaciones.

Frente a tanto vacío, la respuesta de María es contundente y magnífica, es toda una buena noticia: la vida humana es un don. Existo porque Alguien me ha querido y me quiere. He sido elegido para ser dichoso: inmerecidamente he hallado gracia ante Dios.

Y esta conciencia de elección la convierte en cuidadora maternal de la vida, de toda vida humana. Nada tan cálido, cercano y protector como el amor de una madre. A través de la maternidad de María, Dios nos revela su cuidado amoroso, incondicional y potente. El rostro materno de Dios se nos revela en la figura de María. No estamos solos, sino muy bien acompañados. La vida nos lleva a un fin dichoso, no es una broma pesada.

Por eso María nos lleva a amarnos a nosotros mismos y a todo hombre como un milagro de la gracia y del amor de Dios. María libera la alegría que hay oculta, y a veces encarcelada, en toda vida humana. Nos ayuda a prorrumpir en ese grito existencial que expresa el verdadero sentido de la vida: “Se alegra mi espíritu, mi ser, en Dios mi salvador”.

II. LA INCAPACIDAD DE CREER

En el origen de la oscuridad y desarraigo del hombre actual hay una especie de “asesinato del padre”. Sobre la conciencia o la subconciencia de tantos hombres de nuestro tiempo gravita la grave sospecha de que Dios es el enemigo del hombre. Esta sospecha se expresa de diferentes formas en las filosofías que han influido en el pensamiento moderno: Dios es enemigo del progreso humano (Comte); enemigo de la libertad y de la realización humana (Nietzsche); enemigo del placer (Freud); opio del pueblo (Marx).

Tan graves sospechas han conseguido matar a Dios en la conciencia de muchos de nuestros contemporáneos. El hombre se ha liberado de Dios, ha quedado solo ante su destino. Pero con ello, el hombre no ha conseguido su realización, ni personal ni colectivamente. y su grito de alegría se ha convertido en un grito de protesta. Protesta contra no se sabe quién; protesta contra el Dios que no existe. Alguien ha de tener la culpa de que esto no acabe de funcionar. Y, como no estamos dispuestos a ser nosotros los culpables, proyectamos nuestro fracaso en un Dios que, sin existir, es el cul-

pable de todo. Éste es el mecanismo de la agresividad que siente el hombre moderno hacia la religión, y que descubre una contradicción profunda: necesidad de creer e incapacidad de creer.

Contra la sospecha que “el padre de la mentira” hizo surgir en el corazón de Eva, la primera mujer, María, a la que la tradición cristiana suele llamar “nueva Eva” y “verdadera madre de los vivientes”, proclama con fuerza la verdad no ofuscada sobre Dios: el dios santo y todopoderoso que desde el comienzo es la fuente de todo don, aquel que ha hecho obras grandes. Y Aquel que “tanto amó al mundo que le dio su Hijo único”. María es el primer testimonio de esta maravillosa verdad y, por tanto, el primer testigo del Dios vivo.

Y lo es porque es capaz de creer, de confiar, de abandonarse totalmente al Dios cuyos designios son insondables y sus designios inescrutables. Dios, para revelarse, exige previamente confianza, abandono en sus manos. La fe es siempre un salto, una aventura. El hombre moderno se siente muchas veces incapaz de dar este salto por su desconfianza calculadora, que le lleva a no arriesgarse si no ve, a no dar si previamente no recibe. María, como Abrahán, tiene la valentía de creer contra toda evidencia y su vida es una constante peregrinación en la fe. Gracias a esto, se convierte en pura transparencia del misterio de Dios.

III. LOS ESPEJISMOS DEL HOMBRE ACTUAL

El acto de fe es difícil, pero resulta aún más difícil mantener la actitud de fe en todas las circunstancias de la vida. Para ello hay que superar algunos espejismos o falsas salidas que continuamente se nos proponen, sobre todo hoy. Vamos a fijarnos en las principales.

1. El éxito social

La fe exige, en primer lugar, renunciar a la “plausibilidad” como criterio de conducta. La importancia y universalidad de los medios de comunicación producen, hoy más que nunca, la convicción subconsciente de que el éxito de la vida depende de la fama: “salir en los periódicos”. El anonimato produce frustración.

Frente a esta tendencia hay que considerar la discreción con que se produjo la “plenitud de los tiempos”. Dios quiere revelarse a los humildes, a

los que no cuentan, y no a los famosos. Y esto se cumple de manera particular en María: “Su presencia en medio de Israel –tan discreta que pasó casi inobservada a los ojos de sus contemporáneos– resplandecía claramente ante el Eterno, el cual había asociado a esta escondida “hija de Sión” al plan salvífico que abarcaba toda la historia de la humanidad” (Redemptoris Mater, 4).

El hombre sólo alcanza su verdad y su libertad cuando se conforma con ser ante Dios y no busca aparecer ante los hombres. Una de las esclavitudes principales del hombre actual es el sometimiento al “qué dirán”, a los dictados de la moda, o a la presión del medio ambiente, que dirán a uniformar conductas. En este sentido, nunca se ha invocado tanto la libertad, y nunca se ha tenido menos coraje para ser libre en serio. La originalidad y la valentía de la muchacha de Nazaret es toda una lección de libertad y de autenticidad.

2. El placer

Pero la fe exige además saber aceptar la acción de Dios en la oscuridad y en los momentos negativos de la existencia. El cristiano no puede olvidar que Cristo triunfó a través de la cruz: “siendo de condición divina, se despojó de su rango, tomando la condición de esclavo; se humilló a sí mismo obedeciendo hasta la muerte y una muerte de cruz” (Flp 2,5-8). Al pie de la cruz María participó por medio de la fe en el desconcertante misterio de este despojamiento. Su fe tuvo que soportar el desmentido aparente de las palabras de la anunciación: “Será grande..., el señor Dios le dará el trono de David su padre, reinará sobre la casa de Jacob por los siglos y su reino no tendrá fin” (Lc 1,32-33).

La búsqueda afanosa de una felicidad fácil ya cualquier precio, lleva a la humanidad actual a no saber vivir el dolor, la humillación y la muerte. Vive un hedonismo fácil, que casi con facilidad resulta suicida y homicida. Porque se sacrifica a los demás de múltiples formas en aras del placer, y esa búsqueda acaba por corromper al mismo hombre. No hay felicidad sin cruz. La Virgen dichosa tuvo que ser también dolorosa.

3. El progreso

“La humanidad ha hecho admirables descubrimientos y ha alcanzado resultados prodigiosos en el campo de la ciencia y de la técnica, ha llevado a cabo obras grandes en la vía del progreso y de la civilización, y en épo-

cas recientes se diría que ha conseguido acelerar el curso de la historia” (Redemptoris Mater 52). De ahí que el hombre moderno viva lanzado hacia el futuro y desprecie y se desvincule del pasado.

Ante este modo de situarse ante la historia, hay que volver de nuevo a María. La observamos, ante todo, arraigada en el pasado del pueblo fiel, del que ha nacido. Es la hija de Sión que vive las promesas hechas a Abrahán y a su descendencia. Quien no tiene memoria no tiene futuro. El rupturismo lleva siempre a la pérdida de la identidad y a una infecundidad. Sólo es capaz de aportar cosas nuevas quien asume su pasado.

Además, el único cambio importante en el hombre es el de la calidad de su vida personal, que pasa por una opción entre muerte y vida al que los cristianos llamamos “conversión”. Es una opción por el ser y no por el tener, por el amor frente al egoísmo, por la libertad frente al gregarismo, por Dios y contra el mal.

María es la esperanza de la humanidad, primero porque es el testimonio vivo de que es posible un hombre mejor. Pero también porque es la única persona humana que vive ya definitivamente su futuro en cuerpo y alma junto a Dios. Es el símbolo de la nueva humanidad. Así aparece en el libro del Apocalipsis: transparentando el sol, que es Dios, coronada de la fe del pueblo creyente, con la luna bajo sus pies y en disposición de engendrar.

4. La libertad

Un último espejismo encandila a la humanidad actual: la búsqueda afanosa de una libertad sin límites. El hombre de hoy, no sólo reivindica la libertad de optar ante varios caminos, sino también de inventarse los mismos caminos. Porque pretende ser él quien decide lo que es el bien y el mal. En último término, el bien es lo que me nace, lo que me apetece, lo que yo decido. Pero fatalmente esta soberana libertad siempre acaba en esclavitud: esclavitud de mis propios instintos ciegos, esclavitud de mi egoísmo o esclavitud de los intereses de los demás. Cuántas veces el que grita ¡libertad! no es más que un muñeco dirigido.

María se nos presenta como la criatura más sumisa, como si hubiera renunciado a su libertad: “Aquí está la esclava del Señor; hágase en mí según tu palabra”. Pero lo que aparece como una renuncia a la libertad resulta que es su realización máxima. Hace falta ser muy libre para entre-

gar toda la vida. Y quien es capaz de ello descubre la misma esencia de la libertad, su finalidad última. Somos libres para poder amar, es decir, para darnos. Desgraciadamente, muchos hoy creen que ser libre es poseerse en exclusiva, y por eso rehúyen cualquier tipo de compromiso. Y, como muy bien advirtió Jesús, quien sólo aspira a poseerse acaba necesariamente perdiéndose.

Además, María nos descubre un último secreto: el hombre no es libre si no es liberado. O sea, que presumimos de algo que en realidad no tenemos. Nacemos esclavos de nosotros mismos y de las influencias de los demás. Es lo que los cristianos llamamos “pecado original”. Y de esa esclavitud sólo nos puede librar la gracia benevolente del que es nuestro Creador y Liberador. María ha sido liberada desde el primer instante de su ser y, gracias a esto, es capaz del acto más absoluto y totalizador de entrega que haya conocido la humanidad: “todo mi ser es tuyo”. La auténtica libertad es una gracia, y esa gracia le fue concedida a María desde el principio. Si puede ser “la humilde esclava” es porque Dios la ha hecho “la gran señora”.

IV. LA VALORACIÓN Y PROMOCIÓN DE LA MUJER

Respecto al tema de la mujer, la civilización actual vive inmersa en un cúmulo de contradicciones. Por una parte, defiende con fuerza la igualdad de los sexos, el reconocimiento pleno de los derechos de la mujer como persona y, por tanto, su capacidad y derecho a intervenir activamente en todos los ámbitos de la vida social y pública. Y esta conciencia ha sido asumida por las mujeres con una presencia creciente en la vida social, avalada y fundamentada por una formación humana, científica y técnica que tradicionalmente estaba reservada al sexo masculino. Pero, por otra parte, nos seguimos encontrando con esclavitudes lacerantes, con una violencia de género que no por escandalosa deja de crecer, y, con una reducción de la mujer a objeto sexual que es aceptada incluso por muchas mujeres. Además, la promoción de la mujer corre muchas veces el peligro de atentar contra su especificidad como tal para uniformarla con el varón.

Ante estas contradicciones hemos de reconocer que “la figura de María de Nazaret proyecta luz sobre la mujer en cuanto tal por el mismo hecho de que Dios, en el sublime acontecimiento de la encarnación del Hijo, se ha entregado al ministerio libre y activo de una mujer. Por tanto, se puede afirmar que la mujer, al mirar a María, encuentra en ella el secreto para vivir

dignamente su feminidad y para llevar a cabo su verdadera promoción” (RM 46). En efecto, el acontecimiento de la encarnación convierte a María en representante de toda la humanidad que acoge la donación de Dios, elevando a una mujer a la más alta dignidad, que la convierte en prototipo y modelo de toda persona humana, varón o mujer. Y lo hace, resaltando sus capacidades peculiares como mujer, es decir, como sujeto que tiene la facilidad de vivir los más altos sentimientos de que es capaz el corazón humano y, por tanto, como creadora de auténtica humanidad: “La oblación total del amor, la fuerza que sabe resistir a los más grandes dolores. La fidelidad sin límites, la laboriosidad infatigable y la capacidad de conjugar la intuición penetrante con la palabra de apoyo y estímulo” (Ibid.). En la figura de María encuentra, pues, el cristiano y la cristiana, el fundamento y la luz para una defensa valiente y adecuada de la existencia humana femenina, como tesoro imprescindible para la humanidad, y para superar las contradicciones que amenazan hoy ese tesoro. La historia de esa mujer que, a pesar de vivir en una sociedad de signo patriarcal, tuvo que llevar adelante la más alta responsabilidad que se le ha confiado a un ser humano, es un espejo en que la mujer actual puede aprender a conjugar la aceptación y vivencia plena de todo su ser femenino con una participación activa y competente en las diversas funciones sociales.

V. EL COMPROMISO SOCIAL

“Derriba del trono a los poderosos y enaltece a los humildes, a los hambrientos los colma de bienes y a los ricos despide vacíos”. María proclama la venida del “Mesías de los pobres”. Desde la profundidad de su fe, descubre el amor preferencial de Dios por sus hijos más amenazados y su designio de manifestarse precisamente a través de la humanidad que no cuenta. Más aún. El Evangelio la presenta como la mujer para los demás. Su entrega total a Dios se encarna en la solicitud hacia su prima Isabel, en la preocupación por los problemas humanos concretos en Caná, en su exproliación como Madre de Jesús para convertirse en madre del discípulo junto a la cruz, en el acompañamiento de la Iglesia naciente en Pentecostés.

Mirando a María, los cristianos hemos comprendido mejor que la fe obra por la caridad y que no se puede separar la verdad sobre el Dios que salva, que es fuente de todo don, de la manifestación de su amor preferencial por los pobres y los humildes, que, cantado en el Magnificat, se expresará luego en las palabras y obras de Jesús.

De este modo, María, al lado de su Hijo, es la imagen perfecta de la liberación de la humanidad y del mundo. No es extraño que María presida y anime toda la caridad asistencial y promocional de los cristianos bajo múltiples advocaciones. Y, cuando los cristianos del siglo XX hemos descubierto la dimensión estructural de la pobreza y hemos visto la necesidad de convertir también la caridad en esfuerzo liberador y transformador de las estructuras sociales injustas, nos seguimos sintiendo hijos de María, de esa María que desde su pequeñez humana fue exaltada a la mayor dignidad que haya alcanzado criatura alguna y de esa María que vivió con alegría el hecho portentoso de la alianza de Dios con los pobres.

ACTIVITATS DEL SR. BISBE

GENER 2005

Dia 2

- Al temple parroquial Sant Francesc de Maó, presideix l'Eucaristia i confereix el Ministeri d'Acòlit al seminarista Joan M. Tutzó Sans.
- Visita Calós.

Dia 3

- A Sant Bartomeu de Ferreries, Eucaristia i enviament de la Missionera Joana Gonyalons, Franciscana F. de la Misericòrdia.

Dia 4

- Visites a Cal Bisbe.
- Reunió amb l'Equip diocesà de P. Penitenciària.
- Assisteix a la presentació d'un llibre de poesia amb dedicatòria a Mons Úbeda i el P. Guiu.

Dia 5

- Entrevista amb seminaristes.

- A Cal Bisbe, rep visites i despatxa assumptes.

Dia 8

- A la Catedral de València, celebra en l'Ordenació del nou Bisbe Auxiliar Mons. Enrique Benavent.

Dies 9 al 14

- Participa als Exercicis Espirituals organitzats per la CEE.

Dia 15

- Al Seminari, saluda els membres de la Confer Menorca, reunits per al seu Recés.
- Visita un capellà gran a casa seva.

Dia 16

- A l'Ajuntament de Ciutadella, assisteix a l'Acte institucional amb motiu de la festa de Sant Antoni.
- A Maó, participa al sopar i lliurament dels Premis de ES DIARI de MENORCA.

Dia 17

- A la Catedral (Sant Francesc), presideix la Concelebració eucarística i la posterior Processó dels Tres Tocs, en la festa de Sant Antoni, patró de Menorca.
- Al capvespre, a Maó, a la seu del Consell Insular, assisteix a l'Acte institucional amb motiu de la festa de Sant Antoni.

Dia 18

- Visites a Cal Bisbe.
- Reunió amb la Directora del Secretariat de Catequesis.
- A Cal Bisbe, despatxa assumptes amb el Vicari General i l'Ecònom Diocesà.

Dia 19

- A Cal Bisbe, despatxa amb col·laboradors.
- Celebració eucarística arxipresbital per la unitat dels cristians al Santuari de Mª Auxiliadora, a Ciutadella.

Dia 21

- A Cal Bisbe, rep visites.
- Visita la mare d'un capellà greument malalta a casa seva.

Dia 22

- A Maó (Sta. Maria), participa a la Jornada diocesana de la Infància Missionera.
- Reunió de la Permanent del Consell Diocesà de Pastoral.

- Celebra Missa vespertina a la Concepció.
- Visita un capellà malalt al geriàtric i la catequesi parroquial de Santa Eulàlia.

Dia 23

- Celebra Missa dominical a l'Església parroquial del Roser des Castell.
- Presideix l'Acte Ecumènic amb motiu de la Setmana de Pregària per la Unitat dels Cristians.
- Dina amb la comunitat de GG. Carmelites des Castell i alguns Preveres.

Dia 24

- Rep visites a Cal Bisbe.
- Vista la Comunitat del Toro.
- A Maó, participa a la reunió ordinària dels Rectors de l'arxiprestat.

Dia 25

- Reunió amb el Responsable de Vida Creixent.
- Reunió amb el Director del Secretariat D. de Litúrgia.
- Despatxa assumptes amb Vicari General i Ecònom Diocesà.

Dia 27

- A Cal Bisbe, rep visites i despatxa assumptes.

Dia 28

- Participa a la reunió del Capítol de la Catedral.
- Despatxa amb el responsable de MCS.

Dia 29

- A Maó, reunió del Ple de la Comissió de Justícia i Pau i visita la Comunitat de RR. Concepcionistes.
- Vista la Comunitat del Toro.

Dia 30

- Celebra Eucaristia dominical a Santa Clara.
- Visita un capellà malalt a casa seva.
- Al Seminari, saluda el P. Mello-ni S.J. i els capellans que inicien els Exercicis Espirituals.

Dia 31

- Acompanya el grup de capellans que fan els Exercicis Espirituals al Seminari.
- Al fosquet, al Santuari de Mª Auxiliadora, presideix la Concelebració eucarística amb motiu de la festa de San Joan Bosco i conviu amb la comunitat de Salesians.

FEBRER 2005

Dia 1

- Acompanya tot el dia el grup de capellans que fan els Exercicis Espirituals al Seminari.

Dia 2

- Acompanya bona part del dia el grup de capellans que fan els Exercicis Espirituals al Seminari.
- Reunió amb l'Ecònom Diocesà.
- Al fosquet, a la Catedral (Sant Francesc), Concelebració eucarística en el dia de la titular de la Seu, amb assistència de membres de Vida Creixent de l'arxiprestat de Ciutadella.

Dia 3

- Acompanya tot el dia el grup de capellans que fan els Exercicis Espirituals al Seminari.

Dia 4

- A Mallorca, acompanyat per l'equip de P. Penitenciària de Menorca, reunió amb responsables estatals i autonòmics d'Institucions Penitenciàries.

Dia 5

- Al Toro, presideix l'Eucaristia i participa a la convivència dels membres de Vida Consagrada de les comunitats de Menorca.
- A Cal Bisbe, rep "l'estudiantina" del Casino 17 de Gener.

Dia 6

- A Ciutadella, Sant Francesc, celebra Eucaristia dominical.
- Rep un nombrós grup de l'associació "Amics de la Catedral" de Tenerife.
- Visita un capellà malalt a casa seva.

Dia 7

- Despatxa amb el Rector del Seminari.
- Reunió de la Comissió diocesana de Patrimoni.

Dia 8

- Rep visites a Cal Bisbe i despatxa amb col·laboradors.

Dia 9

- Reunió amb el Col·legi de Consultors.
- Al fosquet, a la Catedral (Sant Francesc), presideix l'Eucaristia amb la imposició de cendra que inicia el camí quaresmal.

Dia 10

- Rep visites a Cal Bisbe.
- A Maó, al capvespre, inicia la Visita Pastoral a la Parròquia Sant Francesc: celebra l'Eucaristia i es reuneix amb el Grup de Catequesi d'adults.

Dia 11

- V.P. a Sant Francesc de Maó: visita malalts a casa seva; participa a l'exercici del Via Crucis;

celebra l'Eucaristia; reunió amb l'Equip de Caritas; xerrada als Pares de la Catequesi d'Infància i de Confirmació.

- Visita la casa Sacerdotal i comparteix taula amb els residents.
- A la Salle de Maó, assisteix a part de la Jornada de Pastoral Educativa organitzada pels Col·legis concertats de Menorca.

Dia 12

- Al Toro, assisteix a l'Assemblea de Voluntaris de Mans Unides.
- V.P. a Sant Francesc de Maó: convivència a Bellver; visita el grup de catequesi de post-comunió i celebra l'Eucaristia vespertina (dominical).

Dia 13

- V.P. a Sant Francesc de Maó: Grups de Catequesi d'Iniciació (1er. i 2n. De Comunió i 1er. de Confirmació); celebra l'Eucaristia del 1er. diumenge de Quaresma i assisteix a la posterior Assemblea Parroquial.
- A Sta. Maria, participa a la Pregària vocacional.

Dia 14

- A Maó, entrevista amb l'arquitecte i equip que restaura l'església de Sant Francesc.
- A Ferreries, Eucaristia-funeral de na Margalida, germana de Mn. Enric Enrich.

- Reunió de la Comissió Diocesana d'Economia.

Dia 15

- A Cal Bisbe, rep visites i despatxa assumptes.
- V.P. a Sant Francesc de Maó: al capvespre, reunió amb els Grups de Vida Creixent i Convivència i Amistat, celebració de l'Eucaristia parroquial i reunió del Consell P. de Pastoral.

Dia 16

- Reunió ordinària del Consell de Presbiteri.
- A Maó, reunió de feina amb el Conseller del G. Balear Francesc Fiol.
- V.P. a Sant Francesc de Maó: al fosquet, reunió amb el Grup de Catequistes.

Dia 17

- V.P. a Sant Francesc de Maó: visita malalts a casa seva entre els quals dues centenàries; reunió amb l'Equip d'Economia; celebració de l'Eucaristia; saluda el Grup de Postconfirmació; al fosquet, reunió amb el Grup de Litúrgia.
- Rep visites a la Casa Sacerdotal i visita un capellà malalt al Geriàtric.

Dia 18

- A Cal Bisbe, rep visites i despatxa assumptes.

- Visita un capellà malalt a la Clínica.

Dia 19

- Al Toro, participa a la Jornada de Voluntaris de P. Social.
- Visita un capellà a casa seva.
- Al fosquet, a Maó, assisteix al Dia del Pensament dels Agrupaments del MSC.

Dia 20

- V.P. a Sant Francesc de Maó: celebra l'Eucaristia del 2n diumenge de Quaresma i es reuneix amb el Grup d'Estudi d'Evangelis.

Dia 21

- Despatxa assumptes a Cal Bisbe.
- Reunió d'una Comissió mixta (Patrimoni-Economia) per discernir el futur del Museu Diocesà.

Dia 22

- Rep visites a Cal Bisbe.
- Visita un capellà malalt a la Clínica.
- A Ferreries, al fosquet, xerradacol·loqui sobre "Projecte cristià de Família".

Dia 23

- A Cal Bisbe, reunió amb l'Equip de P. Penitenciària.
- A Maó, visita la família Seguíde Vidal per tal de compartir

sentiments de condol per la mort del pare.

Dia 24

- Despatxa amb col·laboradors.
- A Sant Francesc de Ciutadella, presideix l'Eucaristia-funeral del pare de Mn. Mateu Seguí de Vidal.

Dia 25

- Rep visites a Cal Bisbe.

- A Maó, reunió amb l'Equip de voluntaris per al Club Jove.
- Al fosquet, participa a la reunió dels Grups d'Estudi d'Evangelí de la Parròquia del Carme.

Dia 26

- Participa a la reunió ordinària del Consell Diocesà de Pastoral.
- Viatja a Roma acompanyant la Peregrinació Diocesana.

VISITA PASTORAL - CALENDARI

MAÓ:

Parròquia SANT ANTONI, del 8, 9, 10, 11 i 12 d'abril.

*****PARRÒQUIA PENDENT de DATA:**

MAÓ: SANTA MARIA.

Cal recordar que, a la Carta publicada amb motiu de la V.P. (*i que els fidels haurien de poder conèixer*), s'aconsella fer una feina prèvia a cada Parròquia... i també, durant la V.P., una Celebració Eucarística "significativa" i qualque tipus d'Assemblea Parroquial.

MINISTERIO DE EDUCACIÓN, CULTURA Y DEPORTE

El presente documento tiene como objetivo principal describir el proceso de implementación de un programa de formación docente en el ámbito de la educación primaria. Este programa busca fortalecer las competencias profesionales de los docentes en ejercicio y en formación, promoviendo prácticas pedagógicas innovadoras y centradas en el estudiante.

El programa se estructura en tres ejes fundamentales: el desarrollo de la práctica pedagógica, el fortalecimiento de la gestión institucional y el compromiso ético y social del docente. A través de actividades de formación presencial y virtual, se busca generar espacios de reflexión y aprendizaje colaborativo que permitan a los docentes mejorar su desempeño profesional y contribuir a la calidad de la educación que reciben sus estudiantes.

Este documento detalla los objetivos, contenidos y actividades del programa, así como los mecanismos de evaluación y seguimiento que garantizarán el cumplimiento de sus metas y el impacto positivo en la práctica docente.

VICARIA GENERAL

Ciutadella, 11 de gener de 2005

ALS PREVERES DE LA DIÒCESI

Benvolguts germans preveres:

Us desitjo un bon any nou ple de benediccions del Senyor.

Si Déu vol, a final d'aquest mes (30 de gener - 5 de febrer) tindrem la tanda d'exercicis espirituals, dirigits pel Jesuïta P. Xavier Melloni, al Seminari.

Ell arribarà el diumenge dia 30 i el dissabte dia 5 de bon matí ha de ser a Barcelona, de manera que seria convenient, per tal d'aprofitar millor els exercicis, que ens poguéssim trobar per resar les Segones Vespres del Diumenge dia 30 (20,00 h?), sopar i poder tenir la primera xerrada.

Pensau a dur la Litúrgia de les Hores, i avisau les monges per tal que ho puguin tenir tot a punt, tal com els agrada a elles i a nosaltres.

Rebeu una cordial salutació.

Rafel Portella Moll
Vicari General

Ciutadella, 3 de febrer de 2005

**ALS MEMBRES
DEL CONSELL DE PASTORAL DIOCESÀ**

Benvolguts germans tots:

Em plau fer-vos arribar, de part del Sr. Bisbe, la convocatòria per a la propera reunió del Consell de Pastoral Diocesà, que tindrà lloc, si Déu vol, el proper dissabte dia 26 de febrer. Serà al Toro i començarà a les 10 del matí.

L'ordre del dia serà:

- 1.- Pregària.
- 2.- Aprovació, si cal, de l'acta anterior.
- 3.- Diàleg obert i aportacions dels membres del Consell, a partir del material que s'adjunta, sobre el tema de consulta: **EL DIACONAT PERMANENT.**

En aquesta ocasió el mètode de treball serà diferent a les anteriors. Es tracta que cada conseller pugui estudiar personalment la breu ponència de Mn. Lluç Riera sobre el **DIACONAT PERMANENT EN UNA ESGLÉSIA SERVIDORA** i preparar les preguntes que s'hi presenten per al diàleg que es farà a la reunió.

No s'ha de fer cap reunió prèvia en els arxiprestats o en les àrees, sinó que es tracta que cada membre del Consell conegui el tema i pugui fer les seves aportacions. Posteriorment l'equip responsable de posar en marxa aquesta iniciativa, coneixent les reflexions del CPD, passarà pels diversos arxiprestats per anar informant sobre la mateixa.

- 4.- Altres informacions.
- 5.- Precs i suggeriments.

Amb tot l'afecte, rep una cordial salutació.

En nom de la permanent del CPD

Rafel Portella Moll
Vicari General

ORGANISMES DIOCESANS

CONSELL DEL PRESBITERI

REUNIONS ORDINÀRIES DEL CONSELL DEL PRESBITERI FULL INFORMATIU

A les 10,30 hores del dimecres, dia **15 de desembre de 2004**, a la residència episcopal, sota la presidència del Sr. Bisbe Joan Piris Frígola, es reuneix el Consell del Presbiteri per a la sessió ordinària prevista. Hi assisteixen tots els consellers: Mn Rafel Portella Moll, Mn Gerard Villalonga Hellín, Mn Sebastià Taltavull Anglada, Mn Pere Comella Pons, Mn Mateu Seguí de Vidal, Mn Guillem Pons Pons, Mn Joan Miquel Sastre Preto, Mn Jaume Ametller Pons, Mn Joan Bosco Faner Bagur, Mn Miquel Carabias Flores i Mn Josep Manguán Martínez, que actua de secretari. Mn. Ametller hi assisteix com a arxipreste de Ciutadella i Mn Seguí com a representant de l'arxiprestat del Centre en substitució de Mn. Cristòfol Vidal, mentre sigui absent de la diòcesi.

Després de la pregària es llegeix l'acta de la sessió anterior i és aprovada.

1.- CONSELL PASTORAL PARROQUIAL

L'existència del Consell Pastoral Parroquial no és obligatòria d'acord amb la llei canònica. Sí, en canvi, el d'economia. A la nostra Diòcesi s'ha anat establint, però, el Consell Pastoral Parroquial i és habitual la seva

existència i funcionament, la qual cosa es valora positivament pel que significa de participació dels fidels.

Els consellers analitzen l'estatut marc del Consell Pastoral Parroquial i un document elaborat pel Sr Bisbe sobre la seva finalitat i funcionament, i fan diversos comentaris:

- El Consell Pastoral Parroquial respon a la necessària i activa participació de tot el Poble de Déu en la marxa de l'església. Fa possible la corresponsabilitat i afavoreix l'eclesiologia de comunió.
- El Consell ha de ser un òrgan on s'analitza la pastoral parroquial, es proposen objectius, s'assumeix conjuntament la gestió pastoral i es revisa el que s'ha fet. Aquesta concepció del Consell va més enllà d'un òrgan exclusivament consultiu i d'uns consellers parroquials que són tan sols col·laboradors fidels que realitzen allò que el rector sol·licita. En definitiva, es tracta de passar d'uns consellers simples col·laboradors a uns consellers corresponsables de l'acció pastoral.
- L'estatut marc que s'analitza no correspon a la realitat de les parròquies petites o de gent gran i, per tant, és difícilment aplicable en aquests casos. D'altra banda, hi ha en les parròquies uns hàbits de participació, reflexió i decisió en la marxa de la vida comunitària que no es poden violentar. En tot cas, s'han d'anar millorant gradualment.
- És convenient establir una diferenciació en el Consell Parroquial entre la gestió de la pastoral sectorial (catequesi, Caritas, joves, gent gran, etc.) i un petit grup, que forma la permanent del Consell, que seria l'encarregat d'analitzar d'una manera més global el conjunt de la pastoral parroquial i impulsar-la.
- Pot anar bé disposar d'un text —es considera adequat el que presenta el Sr Bisbe— on s'indiqui cap on es vol anar, les funcions del Consell, etc.
- S'han de promoure i suscitar persones que puguin portar a terme aquesta tasca de corresponsabilitat parroquial. És un deure dels preveres donar confiança als seglars.

S'arriba a la conclusió que s'ha de reunir informació sobre com funcionen en concret a les diverses parròquies els Consells Pastors, els reglaments que els regulen, experiències, etc.; analitzar les dades i oferir un iti-

nerari pastoral perquè ajudi a avançar en la corresponsabilitat parroquial a través dels Consells Pastorals.

2.- CONCERTS A LES ESGLÉSIES

Es revisen els criteris que la comissió nomenada pel Consell Diocesà de Pastoral ha elaborat sobre els Concerts a les Esglésies a partir de la reflexió feta en el propi Consell Diocesà. Es proposen al Sr. Bisbe diverses correccions i retocs a la redacció de la comissió.

3.- FORMACIÓ LITÚRGICA PER ALS PREVERES

En els precis i suggeriments es fa present la sol·licitud del Secretariat de Litúrgia sobre la conveniència i possibilitat que s'organitzi per al conjunt dels preveres unes jornades de formació litúrgica en les quals es revisi la manera de celebrar l'eucaristia. Els consellers recolzen la proposta.

També es recorda la necessitat de constituir la comissió que faci el seguiment de la institució del Catecumenat d'Adults a la diòcesi.

Josep Manguán, *secretari*

FULL INFORMATIU

A les 10,30 hores del dimecres, dia **16 de febrer de 2005**, a la residència episcopal, sota la presidència del Sr. Bisbe Joan Piris Frígola, es reuneix el Consell del Presbiteri per a la sessió ordinària prevista. Hi assisteixen els consellers Mn. Rafel Portella Moll, Mn. Gerard Villalonga Hellín, Mn. Sebastià Taltavull Anglada, Mn. Mateu Seguí de Vidal, Mn. Guillem Pons Pons, Mn. Joan Miquel Sastre Preto, Mn. Jaume Ametller Pons, Mn Joan Bosco Faner Bagur, Mn. Miguel Carabias Flores i Mn. Josep Manguán Martínez, que actua de secretari. Mn. Pere Comella Pons excusa l'assistència per indisposició.

Després de la pregària es llegeix l'acta de la sessió anterior i és aprovada.

1.- CONSELL PASTORAL PARROQUIAL

D'acord amb les aportacions de les parròquies sobre les funcions i praxis d'aquest òrgan pastoral i amb la legislació vigent, Mn. Mateu Seguí presenta un document bàsic de síntesi en el qual s'articulen les finalitats i la manera de funcionar del Consell Pastoral Parroquial. Els consellers fan diverses observacions i el document passa, com estava previst, a una revisió jurídica abans de lliurar-lo al Sr. Bisbe.

Del diàleg entre els consellers es destaca la necessitat pastoral del Consell Parroquial i de promoure la participació dels laics, religiosos i preveres, que va més enllà d'una simple col·laboració amb el rector.

2.- PROPOSTA D'UNA COMISSIÓ PER AL CATECUMENAT D'ADULTS

El Catecumenat d'Adults que vol implantar-se a la Diòcesi necessita d'una Comissió que l'impulsi i en faci el seguiment. Es tracta d'un servei diocesà necessari i específic. Es suggereixen els noms de les següents persones perquè se n'elegesquin algunes per a formar part de la comissió esmentada: Agustí Anglada, Vicenç Llabrés, Mª Rosa Comella, Josep Bagur, Mª Ignàsia Gener, Bartomeu Llompart, Viki Mascaró, Xavier Martín, Guillem Ferrer, Aida Tena, Auxiliadora Moll, Silvino Berruete, Sebastià Taltavull, Bosco Faner i Joan Francesc Huguet.

3.- IMPULSAR ITINERARIS D'INICIACIÓ CRISTIANA

Es recullen les aportacions dels arxiprestats en relació al document "Aportaciones pastorales para la iniciación cristiana de niños no bautizados en su infancia" de la Conferència Episcopal Espanyola. En general es considera interessant tota l'anàlisi i propostes que fa el document, però es veu difícil la seva aplicació a la Diòcesi en l'actual organització, molt atomitzada, de la catequesi d'iniciació cristiana. Com que, a la pràctica, no es diferencia gaire la situació religiosa dels fillets que comencen la catequesi havent estat batiats de petits amb la d'aquells altres —pocs— que no ho van ser i ara, amb motiu de la catequesi d'iniciació cristiana, els seus pares o ells mateixos sol·liciten rebre els sagraments d'iniciació, no es considera desencaminat unir-los en el mateix procés catequètic, com es fa a les parròquies i centres de catequesi de la diòcesi.

En la reflexió dels consellers sobre la proposta que fa el document d'impulsar un itinerari d'iniciació cristiana per als fillets no batejats de petits, es va constatar que era necessari fer una oferta de formació cristiana d'inspiració catecumenal més consistent. Una catequesi d'infants i adolescents orientada gairebé exclusivament a la recepció dels sagraments (eucaristia i confirmació) és molt limitada. A més, es constata també la dificultat i la crisi de l'actual catequesi d'infants i adolescents. D'aquí es va passar a considerar la necessitat d'aplicar a tots els catequizants l'itinerari catequètic d'iniciació cristiana, la qual cosa demana un canvi profund en el plantejament i organització de la catequesi. Algú apunta que aquest itinerari d'iniciació cristiana ha de tenir continuïtat a través de la pastoral de joves i adults, que necessita també d'una programació diocesana.

Analitzat el document, constatats els desafiaments de la realitat, les dificultats i els nous camins que seria necessari emprendre, es veu convenient no arribar a conclusions determinades i concretes. És una qüestió que s'ha de seguir treballant.

4.- DAVANT LA PRESA DE POSTURA PÚBLICA DE "JUSTÍCIA I PAU"

En el punt de precis i suggeriments es planteja el fet de l'article publicat recentment per "Justícia i Pau" de la Diòcesi, assumint un text marcadament crític amb diverses postures manifestades per la jerarquia, signat per distints col·lectius cristians mallorquins. Es constata la inconveniència que una comissió diocesana, que representa el conjunt de l'església particular, prengui aquesta postura pública en oberta contradicció a la manifestada per bisbes. Es creu que, quan no s'actua a nivell individual, sinó que es compromet l'església particular en el seu conjunt, els textos donats a la premsa han de ser contrastats i matisats, més reflexionats per aquells a qui representen. Contràriament es veu afectada la comunió eclesial. D'altra banda, també es constata la perplexitat davant postures antagòniques que tendeixen a l'extremisme radical, expressades de manera inoportuna.

Josep Manguán, secretari

Faint, illegible text at the top of the page, possibly bleed-through from the reverse side.

Main body of faint, illegible text, appearing as a light watermark or bleed-through across the page.

GENER

• *PASTORAL UNIVERSITÀRIA*

Aprofitant les vacances de Nadal, el Secretariat de Pastoral Universitària va organitzar una tercera trobada. La motivació i el contingut de la mateixa queden així reflectits, al Full Dominical, per la Directora:

El Secretariat de Pastoral Universitària és encara poc conegut dins la nostra diòcesi. Per açò mateix vàrem convidar Rafel Mas i Ramon Prat, que treballen dins el món de la Pastoral Universitària, un a Mallorca i l'altre a Lleida, perquè ens expliquessin com l'entenen i com hi treballen. Potser el col·loqui va resultar poc atractiu per als més joves que hi van assistir, però consideràvem que aquest curs necessitàvem unes paraules amb solidesa que definissin la realitat d'altres diòcesis veïnes, per així nosaltres aprendre'n, tenir-ne un referent, adaptar-ho a la nostra diòcesi i anar treballant.

Podem dir que la Pastoral Universitària és la comunitat de creients que viu i treballa, creu, espera i estima a l'interior de la comunitat universitària i que és present en el món de la cultura; és l'esforç per fer present l'evangeli dins la comunitat universitària.

Aquesta és la seva dimensió essencialment evangelitzadora que es traduirà en el diàleg entre la fe i la cultura, la teologia i les ciències, però també, i especialment, en la proposta de formes de vida i d'ideals de vida

als estudiants en l'acompanyament en el seu procés de maduració humana i de fe.

Hem d'anar creant comunitat, que és bàsic per arribar a crear presència d'Església en el medi, encara que no fos més que fer explícit allò que ja hi ha.

Magdalena Pelegrí Moll

Directora del secretariat de Pastoral Universitària

• **AL SERVEI DE L'EUCARISTIA**

El diumenge dia 2 de gener, a la parròquia de St. Francesc de Maó, el Sr. Bisbe va instituir en el ministeri d'Acòlit el seminarista Joan Tutzó Sans. El Sr. Bisbe va recordar en la seva homilia quina és la funció de l'acòlit: "ajudar els preveres i els diaques en les funcions sagrades i distribuir la sagrada comunió als fidels, àdhuc als malalts, com a ministre extraordinari", així com el que aquest ministeri demana a qui el rep: "viure amb profunditat el sacrifici del Senyor i conformar-hi perfectament la teva vida"; tot en comunió amb la comunitat creient, "en fer això caldrà que recordis que així com com participes d'un sol pa amb els teus germans, així mateix formes amb ells un sol cos, que has d'estimar, especialment els més dèbils i els malalts, recordant el manament del Senyor "estimau-vos els uns als altres, tal com jo us he estimat".

Enhorabona Joan!

• **EN MISSIÓ CAP A BOLÍVIA**

Dilluns passat, dia 3, na Joana Gonyalons Caballero, religiosa Francisca-Filla de la Misericòrdia, natural de Ferreries, va ser enviada com a missionera per la seva congregació a Sucre (Bolívia). En acabar l'Eucaristia, presidida pel bisbe Joan Pirirs, a la parròquia de St. Bartomeu de Ferreries, na Joana va llegir un text d'acció de gràcies en el que ressaltava el do que significa ser batiada, el do de la vocació religiosa i el do que han significat per a ella tantes i tantes persones. D'aquest text us n'oferim unes línies.

“A tots, gràcies pel que anau fent. Tal com escoltàvem ahir en l’homilia, són els gestos quotidians que tots aportam, els que ens converteixen en grans d’arena que fan visible el Regne de Déu aquí a la nostra terra. Estic convençuda que Déu ens segueix cridant a tots a seguir Jesús. Açò vol dir que tots tenim un encàrrec preciós en les nostres mans, i és seguir essent caliu de fe, cor obert, confiança, amistat, un recolzament en la dificultat, paraules d’ànima per a seguir, cartes amigues per fer-nos presents en la distància, en el fons se’ns crida a ser realment germans, com ho deim cada dia en el Parnostre”.

Extret del Full Dominical

• **XII APLEC MISSIONER**

El dissabte 22, l’església de Sta. Maria de Maó s’omplí de fillets i filletes que fan el segon any de preparació per a la primera comunió. Provenents de totes les poblacions, els fillets es van concentrar a l’estació d’autobusos i des d’allà, portant pancartes, anaren a l’església. A més de les pancartes, que identificaven els grups parroquials, cada participant duia posat un fulard amb diferents lemes, segons la parròquia: Veritat, Vida, Santedat, Gràcia, Justícia, Amor i Pau. Un cop en l’església, presidits pel Sr. Bisbe, van participar en la pregària que comptà amb la intervenció de tots els grups, amb el paper destacat del grup d’Alaior que representà l’escena de la trobada de Jesús amb Zaqueu. Al final, la plaça de la Conquesta acollí una estona de cants i danses, que tancà festivament la trobada.

• **INSTITUT DIOCESÀ DE TEOLOGIA**

Diumenge 23, Mn. Teodor Suau dirigí la segona Jornada de Teologia. Fou una reflexió sobre “La saviesa de Déu a través de la natura”. “Teologia de la creació”. Els conflictes narrats en els primers capítols del Gènesi tenen avui una nova posta en escena en les catàstrofes naturals i el mal que destrueix la societat. Com trobar recursos que ens ajudin a vèncer les temptacions que fascinen la nostra vida diària? Com pot l’home continuar cuidant aquest jardí si no és amb l’acceptació de la presència de Déu?

• **EXERCICIS ESPIRITUALS**

Aquests dies ha estat entre nosaltres en Xavier Melloni per a donar els Exercicis Espirituals als capellans de la diòcesi. Xavier és jesuïta, membre del centre Cristianisme i Justícia, professor de la Facultat de Teologia de Catalunya. Els Exercicis es van fonamentar en la lectura, reflexió i pregària de textos de l'Evangelí, amb la seva repercussió sobre la nostra vida d'avui. En una entrevista per al Full Dominical ens va deixar les seves opinions, de les que n'extraïem algunes.

Quin diagnòstic fas de la crisi de la societat actual?

No estem vivim una època de canvis, sinó un canvi d'època, i això afecta tots els ordres de la nostra cultura.

Davant la pregunta, com transmetre l'experiència de Déu, respon que "aquesta experiència neix en la profunditat de cadascú. Cada persona ha de sentir-se acompanyada a partir de la situació en la que es troba. Jesús parlava a cadascú i de resultes d'aquestes trobades en sortien transformades. Jesús suscitava el desig de Déu i desvetllava el que ells anhelaven però no sabien. Això és el que estem cridats a fer: a desvetllar l'anhel de Déu en lloc de censurar la gent".

Respecte als obstacles per trobar-se amb Déu, creu que "vivim en una cultura dispersa, distreta sobresaturada, en la qual no tenim temps per recollir-nos i assimilar el que vivim". I assenyala la pregària com l'acció que ens situa amb Déu; pacifica el nostre cor i ens il·lumina per saber com actuar. "Sense pregària és inconcebible no només la vida cristiana, sinó la mateixa vida humana".

Extret del Full Dominical

FEBRER

- ***FESTA TITULAR DE LA CATEDRAL***

El dia 2 de febrer es va celebrar la festa de Sta. Maria en la Presentació del Senyor, titular de la Catedral. L'Eucaristia, presidida pel Sr. Bisbe, tingué lloc a l'església de St. Francesc de Ciutadella, per causa de les obres que encara s'estan executant en la Catedral. A la celebració hi assistiren també els membres de Vida Creixent, que aquell mateix dia celebraven la festivitat dels seus sants patrons Simeó i Anna.

- ***MANS UNIDES: ASSEMBLEA GENERAL***

Aprovechando la Jornada Nacional de Manos Unidas, la Delegación de Menorca, el pasado 5 de febrero, celebró su Asamblea General Ordinaria presidida por el Sr. Obispo. Se reiteró el compromiso de solidaridad que vincula a su voluntariado con un mundo desequilibrado económicamente y que, en nombre de la justicia, exige una continuidad de esfuerzo.

Relevo generacional, formación a todos los niveles, sensibilización, fueron los retos planteados y asumidos como compromiso de futuro.

Leídas las cuentas del ciclo económico de 2004, fueron aprobadas por la totalidad de los presentes. Se constató que la partida de ingresos, como resultado de la venta de productos elaborados por el voluntariado en los talleres, supone el 50% aproximadamente del monto total.

Se corroboró que los proyectos asumidos el año 2004 se han cubierto en su totalidad, tanto los cofinanciados con el Fons Menorquí de Cooperació y el Govern Balear, a los que se agradece su inestimable ayuda, como el proyecto financiado en exclusiva por la Delegación.

Se presentaron los proyectos para el año en curso, que suponen un nuevo reto y que requerirán mucho esfuerzo.

Finalizada la asamblea, y en el santuario del Toro, se celebró la Eucaristía presidida por nuestro Consiliario; cargada de simbolismo, finalizó con la lectura comunitaria del Manifiesto de Manos Unidas.

Un fraternal y alegre ágape cerró la fructífera jornada.

Secretariat de Mans Unides

• **UNA CONSAGRACIÓ APASIONADA**

El dia 5 de febrer ens vàrem trobar al Santuari del Toro uns 40 religiosos i religioses, en representació de les 17 comunitats de Vida Consagrada que hi ha a Menorca, per celebrar la renovació de la nostra consagració per amor a Crist, en ocasió de la Festa de la Presentació de Jesús per Maria i Josep, al temple. La festa litúrgica de la Presentació s'havia celebrat el 2 de febrer, dia en el que tota l'Església, per iniciativa del Papa, mira a la vida consagrada i a cada un dels membres com un do de Déu al servei de la humanitat.

A les 12 del migdia, el Sr. Bisbe, com a Pastor de la diòcesi, va presidir l'Eucaristia. Amb les seves paraules ens va invitar als presents a donar gràcies a Déu per la crida, la consagració i la missió que Déu ens ha concedit pel servei de l'Església, i va animar-nos a continuar sent anunci i signe del seguiment radical de Crist i dels valors del Regne. També va tenir unes paraules d'agraïment per la presència, el servei, el testimoni i la missió desenvolupada pels membres de les diverses comunitats a l'Església de Menorca.

Acabada l'homilia, tots els religiosos i religioses vàrem renovar la nostra consagració en el seguiment a Crist i en la missió de l'Església. En el moment de les ofrenes, cada comunitat va presentar un símbol que feia referència al carisma del seu institut o congregació. En aquest moment de la celebració es van escoltar els noms dels diferents fundadors i fundadores de les diverses congregacions i també el dels destinataris de la seva missió: els pobres, els malalts, els ancians, els infants, els joves, l'evangelització...

Finalment, després de la celebració religiosa, tots vàrem tenir l'oportunitat de compartir la fraternitat al voltant de la taula i també durant l'anima-da sobretaula festiva. Va ser un dia molt agradable d'acció de gràcies al Senyor pel do de la vocació a la vida consagrada, de comunió al voltant del nostre Pastor i de festa i fraternitat entre els que ens sentim cridats a donar un testimoni de consagració i d'amor al Crist pel servei de la seva Església.

Miguel Carabias (SDB)

• **SECRETARIAT DE MIGRACIONS**

L'advocada Sra. Beatriz Viniegra va tenir l'atenció d'informar directament al col·lectiu llatinoamericà de Ciutadella i Maó sobre el nou reglament d'estrangeria. Els participants en els col·loquis van aprofitar per fer moltes preguntes.

A Ciutadella la trobada va tenir lloc a Calós el dia 10 i a Maó el dia 12 a la Casa de l'Església.

Serà possible tenir altres trobades si es demana oportunament, abans que acabi el termini del reglament que té una vigència de tres mesos.

Volem agrair a la Sra. Beatriz Viniegra el bon servei que ha fet. Moltes gràcies.

El Delegat de Pastoral Social
Joan Francesc Huguet

• **VOLUNTARIAT**

El dia 19 de febrer, la Delegació per a la Pastoral Social va convocar una Jornada diocesana quaresmal per fer-ne un dia de germanor i pregària. Aquesta va tenir lloc al Toro i hi van assistir uns 130 voluntaris i voluntàries. El fred d'aquells dies però també el bon ambient creat entre tots van ser les notes dominants de la jornada.

Es va iniciar la trobada amb un cant i tot seguit es passà a fer la presentació del grups allí representats: Caritas, Mans Unides, Migració, P. Penitenciària, Salut, Treballadors. Després, Mn. Joan F. Huguet dirigí un punt de meditació a partir de la lectura de Lc. 24,29 "Queda't amb nosaltres, Senyor, que ja es fa tard..."

Fet un descans, s'establí una roda d'intervencions personals, i la jornada del matí acaba amb un pic-nic.

Per la tarda es passà el visionat d'un documental i reberen la visita del Sr. Bisbe. La jornada va acabar amb una pregària i un cant de comiat a la Mare de Déu.

El Delegat de Pastoral Social
Joan Francesc Huguet

• **RECÉS PER A JOVES**

El passat cap de setmana, 12 i 13 de febrer, un grup de joves, entre 17 i 35 anys, ens vam reunir a Binitalaiot per celebrar un recés amb el lema: "Jesús et telefona". Tothom va venir disposat a treballar i passar-s'ho bé i, des d'un principi, hi va haver un ambient acollidor i agradable.

La primera sorpresa, i no va ser l'única, per a tots nosaltres, va ser el ponent; en Pep Toni Guardiola, una veu nova a Menorca, que ens va presentar una Bona Nova de manera senzilla i directa: una trobada amb l'amor, amb el Crist que, estic segur, tindrà conseqüències a nivell personal i pastoral.

A poc a poc, i amb el seu peculiar estil, va anar desacomplexant-nos i traient el millor de cada un de nosaltres, ja sigui amb interpel·lacions o amb exemples, no va dubtar de posar-se sempre al nostre nivell i a acompanyar-nos en tot moment.

Va ser un cap de setmana intens però hi va haver temps per a tot, xerrar, meditar, compartir, jugar... un cap de setmana de fortes i intenses emocions.

Crec que tots hem sortit renovats. Hem pogut xerrar del que sentim, descobrir aspectes nous de la gent i de nosaltres mateixos... L'Eucaristia va prendre un nou sentit, més personal... en fi, una experiència que cap de nosaltres no dubtaria a repetir.

El Director del Secretariat de Joventut
Bernat Caritg Monfort

- **CAMPANYA CONTRA LA FAM**

Tenaços tornam, com cada any, a recordar que en el món continua havent-hi fam; perquè si alguna cosa caparruda hi ha, aquesta és la realitat, una realitat que ens diu que 100.000 persones moren diàriament per aquesta causa. No podem, doncs, baixar la guàrdia.

La campanya d'aquest any, sota el lema "Nord Sud, un futur comú" vol recordar-nos que la globalització econòmica és capaç de crear riquesa a qualsevol lloc del món i per a tothom, i que compta amb els mecanismes necessaris i suficients per a redistribuir-la. Només hi manca voluntat i fermesa per a aconseguir-ho.

Enguany la Delegació de Menorca assumeix la construcció de la primera fase de l'escola Secundària Femenina a un barri marginal dels voltants de Nairobi (Kènia) amb un cost de 127.720 €.

També hem sol·licitat al FMC la segona fase de la Formació d'Agents Comunitaris, a La Paz (Bolívia), amb un muntant de 35.000 €; i al Govern Balear, la Millora de la Qualitat del Sistema d'Educació bilingüe Intercultural a 30 Comunitats rurals Kuechua de la província Kuispichanchi, amb un muntant de 149.215,21 €.

Tot això esperam aconseguir-ho amb la col·laboració dels socis i de tots els voluntaris que fan possible que Menorca segueixi ocupant el primer lloc en la recaptació per càpita d'entre totes les delegacions espanyoles de Mans Unides.

El Delegat de Mans Unides
José Vilafranca

• **DIADA DEL PENSAMENT**

Sota El lema "El sud toca a la nostra porta", els Caps i Consiliaris del Moviment Escolta vam celebrar una jornada de reflexió dirigida per la Dra. Pilar Benejam, catedràtica de Didàctica de les Ciències Socials de la Universitat Autònoma de Barcelona. Na Pilar va anar analitzant l'evolució del fenomen migratori com a fet característic humà de tots els temps, fins a desembocar en el flux migratori que reben actualment les nostres terres, i fins veure les repercussions socials que això provoca. Es va arribar a la conclusió que, perquè el fenomen migratori deixi de tenir sospites i càrregues negatives socials, hem d'aconseguir una interculturalitat.

• **NECROLÒGICA**

El passat 23 de febrer va morir el Sr. Gabriel Seguí Mercadal, pare de Mn. Mateu Seguí de Vidal, rector de la parròquia St. Antoni Abat, de Fornells.

Rebi Mn. Mateu, i la seva família, la nostra fidel pregària i sincer condol. Al cel sigui.

La missa funeral es va celebrar l'endemà vespre a la parròquia de St. Francesc de Maó, i va ser presidida pel Sr. Bisbe.

• **ESCOLTES : JORNADA DE FORMACIÓ**

El dissabte 26, alguns Caps i Consiliaris escoltes es reuniren al Toro en una jornada de formació que va dirigir Mn. Alfons Bustos, rector de Balsareny i Consiliari de Minyons i Guies St. Jordi de Catalunya.

Es va treballar l'eix de la Fe:

- Com, des de la metodologia escolta, podem anunciar Jesús?
- Com descobrim, en l'Evangelí, el mètode escolta. Paral·lelismes entre Evangelí i Mètode escolta.

L'exposició va ser molt vivenciada, seguint el procés de cada una de les branques i de les activitats que fan habitualment per descobrir en elles la pràctica que formi l'esperit. Per part dels participants hi va haver molta integració en les activitats i comentaris proposats. Va ser una jornada molt rica en continguts.

- **SOR RAFELA**

No cal posar-li més senyes d'identitat perquè a Menorca sapiguem de qui es parla. Sor Rafela ha donat moltes sopes a tots els capellans de Menorca. Ella mateixa reconeix que, des del servei de la cuina del seminari, pràcticament tots els capellans han passat per les seves mans. Ara, després de més de 50 anys de servei a la diòcesi, en el seminari, ha estat una dels guardonats amb el premi "Ramon Llull", que concedeix el Govern Balear. Sor Rafela, amb senzillesa, afirma que és una distinció a l'Església de Menorca i a la congregació franciscana.

Enhorabona i moltes gràcies per tants anys de servei, de vegades enmig de moltes penúries materials.

El presente documento tiene como objetivo principal
informar a los interesados sobre los procedimientos
y requisitos necesarios para solicitar el registro
de la propiedad intelectual de una obra literaria.

Para ello, se detallan los pasos a seguir, desde la
preparación de la obra hasta la entrega de la
solicitud y el pago de las tasas correspondientes.

Es importante tener en cuenta que el registro
de la propiedad intelectual otorga al autor
un derecho exclusivo sobre su obra, lo que
le permite controlar su explotación y
reclamar una indemnización en caso de
infracción.

Se recomienda consultar con un abogado
especializado en propiedad intelectual para
asesorarse sobre los aspectos legales que
puedan afectar a su obra.

MARÇ 2005

- 1 Catequesi: Recés per a catequistes
- 6 Jornada de teologia (El Toro)
- 11,12,13 EMD. Exercicis espirituals (El Toro)
- 12 Vida Consagrada: Recés a les Clarisses
- 13 Animadors de cant litúrgic: Preparació Pasqua
- 16 Preveres. Recés al Seminari
- 20 Dia del Seminari. Pregària vocacional
- 23 Preveres. Pregària i Missa Crismal
- 27 **Pasqua de Resurrecció**
- 30 Preveres. Jornada festiva

ABRIL 2005

- 13 Consell del Presbiteri
- 16 o 17 Joves: Jornada Diocesana
- 17 Jornada de teologia (El Toro)
- 17 Pregària vocacional
- 23 i 24 Escoltes: Diada de Sant Jordi
- 30 Missions: Trobada diocesana de Menorca Missionera (El Toro)

AGENDA

1971

1. ...
2. ...
3. ...
4. ...
5. ...
6. ...
7. ...
8. ...
9. ...
10. ...

1972

1. ...
2. ...
3. ...
4. ...
5. ...
6. ...
7. ...
8. ...
9. ...
10. ...

